

NAŠA RADOŠT

Učenički list Osnovne škole
Stjepana Radića, Metković
prosinac 2011. godina XXXIII.
broj 33

SADRŽAJ

Zemlja – naš dom	3.
- Čovječe, probudi se!	
Kamo ideš, narode?	4.
- Ante Nazor o povijesnim istinama	
Ono što netko nema svaki dan, mi imamo	5.
- Dan kruha	
Narodi nam se	6.
- Božićna priredba	
- Mi smo mali modelari	
Predstavljamo	7.
- Klapa učiteljica	
Volimo Neretvu	8.
- Novina koja je već tradicija	
Prijateljski posjet	9.
- Novi Zeland na Neretvi	
Od rođenja pa do groba... najljepše je đачko doba ..	10. i 11.
Već tradicionalna rubrika	12.
- Poplava u Metkoviću – opet	
Priroda se sve više ljuti	13.
- Budite prirodi otac, a ne razbojnik	
Naši mladi pjesnici	14. i 15.
- Proljeće – vječna inspiracija	
Dašak antike	16.
- Rimska noć u Naroni	
- Okusi Rima u vlastitoj kući	
Kako je lijepo... biti dijete	17., 18. i 19.
Slavimo rođendan	20.
- Proslava Dana škole	
Bili smo domaćini	20.
- Lijepom našom u Metkoviću	
Mladi stvaratelji	21.
Kolajna ljubavi	22., 23., 24. i 25.
- Iz naših misija I. – Posjet Ivane Parlov	
Nikad kao u djetinjstvu	26.
- Najljepše zanimanje – dijete	
Moja obitelj	27.
Aktivnosti eko skupine	28. i 29.
- Mandarina – projekt	
Tko to još ne voli matematiku?	30.
- Mladi matematičari u Zagrebu	
- Klokan bez granica	
Natjecanja	30.
- Međužupanijsko natjecanje iz prve pomoći	
Vrsta koja zapravo izumire	31.
- Gdje su naši prijatelji magarci?	
Maškare, maškare... ča mogu maškare	32.
Recepti... slatko, ... slano	33.
- Iz bakine kuhinje	
Živjeti ljubav	34., 35., 36. i 37.
- Iz naših misija II. – Životni put oca Ante Gabrića	
Posjetio nas je	38.
- Jadranko Bitenc	
Predstavljanje knjige	38.
- Intervju s Hrvojem Hitrecom	
Aktivnosti škole	39.
- Mali prirodnjaci	
- Predavanje o alkoholu	
- Pomozimo siromašnima	
Natjecanja šk. god. 2010. / 2011.	40., 41., 42. i 43.
- Nagrađeni najuspješniji učenici	
Čestitamo	44. i 45.
- Najbolji mladi tehničar u našoj školi – opet	
- Odlazak na državna natjecanja – sve se na kraju isplati	
Put na kraj svijeta	6. i 47.
- Moje putovanje u Australiju	
- Maturalac	
Život je darivanje, darivanje je život	48.
Speak English, please!	49.
- If you want a friend, be a friend	
Malo rasonode	50.
- Smijeh nije grijeh	
Stripovi	51.
Novinari 2010. / 2011.	52.

Uvodna riječ

Dragi kolege, učitelji, učenici i prijatelji!

Evo s ponosom Vam predstavljamo još jedan novi broj našeg školskog lista *Naša radost*. Kao i svake godine, tako i ove, potrudili smo se ponuditi što raznolikije teme i da se za svakoga nešto nađe. Osim literarnih i likovnih radova naših kolega, tu su i raznoliki prilogi o događanjima u našoj školi, te u našem gradu i okolini tijekom protekle školske godine. Osim nekih već 'tradicionalnih' rubrika, ove godine donosimo i neke nove, nadamo se ništa manje zanimljive. Posebni naglasak u ovom broju stavili smo na misije i na pomaganje drugima, na što nas je uvelike motivirao posjet misionarke Ivane Parlov i njezino predavanje. Također smo pratili i neka nova zbivanja u našem kraju, kao što je Rimska noć u Naroni, intervjurali smo, snimali, a također smo za Vas pripremili i neke zgodne, a jednostavne recepte, što je također novina u našem listu. Pripremajući ovaj list, sami smo mnogo naučili, a nadamo se da ćete i Vi, kada budete prelistavali stranice koje smo pripremili. Želimo stoga našem listu ugodnu plovidbu, neka dođe u ruke onima koji će ga cijeniti i koji će iz njega nešto naučiti ili se za nešto dodatno zainteresirati. Nadamo se da će ovaj list također biti i poticaj ostalim učenicima, koji još nisu, da nam se dogodine pridruže i doprinesu svojim radom.

Uredništvo

NAŠA RADOST

Učenički list

Osnovne škole Stjepana Radića
 Metković, prosinac 2011.
 Godina XXXIII., broj 33.

Nakladnik:

OŠ Stjepana Radića, Metković

Za nakladnika:

Božena Nikoletić

Glavni i odgovorni urednik:

Dragan Sršen

Koordinator i lektor:

Dragan Sršen

Grafički urednik:

Blagotvor Grgurinović

Naslovnica:

Krunoslav Balog

Novinari:

Luka Jeramaz, Petar Nogolica, Emil Dominiković, Paola Kaleb, Gabrijela Mateljak, Ivana Glavinić, Kristina Mioč, Matija Matić, Jelena Popović, Iva Svaguša, Zdenka Obšivač, Matej Erceg, Iva Jerkić, Ivana Matić, Lea Kaleb, Lara Laskač, Mario Popović

Izrada fotografija:

Foto Veraja, Metković, učenici i učitelji škole i dr.

Tisak:

Tiskara Plećaš, Metković

Naklada:

800 primjeraka

Prirodu nismo naslijedili od predaka, već smo ju posudili od unuka. - Indijanska izreka

ČOVJEČE, PROBUDI SE!

BIJES MAJKE PRIRODE

U novije vrijeme čovjek je na prirodu počeo gledati kao na mehanizam kojim se može manipulirati. Takav pristup potvrđuju prirodne katastrofe posljednjih nekoliko godina. Zemljina unutrašnjost ne miruje. Kažnjava čovjeka za svo zlo koje joj je nanio. Svakodnevno očekujemo odgovor povrijeđene „majke“, nitko nije pošteđen njezina bijesa. Ljudi se pitaju, je li je to kraj ili početak? Mnogo je pitanja, a malo odgovora.

Kada je čovjek proizveo nešto što razlagači nisu mogli prepoznati, polako i sigurno počeo je uništavati jedini mu dom planet Zemlju. Ona je reagirala, a čovjek je postao nijemi promatrač. Ne tako davno ljudi su težili životu u velikim gradovima, napuštali su sela u potrazi za novim, boljim životom. Danas je situacija znatno izmijenjena. Zbog velike zagađenosti zraka u velikim gradovima, vraćaju se selu i prirodi. No, do kada će ta priroda biti netaknuta? Svake godine nestaje oko 13 milijuna hektara šuma. Poznato je da su šume drugi po važnosti proizvođač kisika,

odmah iza biljnoga planktona, stoga ih s razlogom zovemo plućima našeg planeta. Kao glavni onečišćivači najčešće se spominju industrija, promet i kućanstva. Tvornice, iako imaju pročišćivače, još uvijek najviše onečišćuju zrak i vode. To je uzrok nastanka kiselih kiša. 80-ih godina se puno govorilo o kiselim kišama i njihovoj štetnosti, ali u međuvremenu, kao da je ta tema zaboravljena. Ipak, ima ljudi koji su svjesni što se događa. Organiziraju se u udruge i pokušavaju probuditi svijest kod drugih ljudi.

Problem na koji nas svakodnevno upozoravaju znanstvenici je globalno zatopljenje. Globalno zatopljenje je naziv za povećanje prosječne temperature zemljine atmosfere i oceana zabilježeno u 20. stoljeću. Sve veća degradacija okoliša očituje se u narušavanju ljudskog zdravlja, ugrožavanju ili nestanku pojedinih biljnih i životinjskih vrsta, trovanju vode, zraka i tla, oštećenju prirodnih krajolika.

Još prije 150 godina Cree Indijanci su nam poručili:

*„Tek kada posiječete posljednje drvo,
tek kada zatrujete posljednju rijeku,
tek kada upecate posljednju ribu,
tek tada ćete spoznati da se novac ne može jesti.“*

Približava li nam se taj trenutak?

ČOVJEČE, NE OSTAVLJAJ U PRIRODI NIŠTA OSIM OTISAKA SVOJIH STOPALA !

OTPAD U ŠUMI? MOLIMO NE!

Odnos prema okolišu i prirodi danas je mjerilo civiliziranosti ili neciviliziranosti

određenog društva. Sudeći prema broju divljih odlagališta otpada, hrvatsko društvo je na niskom stupnju ekološke civiliziranosti.

OKOLIŠ JE I ULICA, I NOGOSTUP, I RIJEKA, I ŠUMA ...

TKO HOĆE, NAĐE NAČIN...

Mnogi se oglašuju na upozorenja, misleći da se to na njih ne odnosi. Svaki narod, svaki pojedinac je djelomično kriv za sve nedaće koje su nas snašle i koje će nas snaći. Preci su nam ostavili zemlju, a što ćemo mi ostaviti generacijama koje dolaze? Dio smo zemlje i ona je dio nas, no čovjek mora shvatiti da zemlja ne pripada čovjeku, nego čovjek zemlji.

Ne očekujte čudo, nego budite promjena koju želite vidjeti u svijetu.

*Ne moramo otići daleko, pogledajmo okolicu svog grada za početak:

Park šuma PREDOLAC – ŠIBANICA zakonom je zaštićena 23. 05. 1968. g. Zauzima 67 hektara površine, a prostire se istočno od Metkovića. Park šuma je prirodna ili sađena šuma koja je namijenjena odmoru i rekreaciji, a ima i pejzažnu vrijednost. U park šumi dopuštene su samo djelatnosti i mjere potrebne radi njene održavanja i uređenja. Zanimljivost i vrijednost ove park šume je u sačuvanom kompleksu alepskog bora, čempresa i pinjola s elementima makije.

Unutar zaštićenog područja nalazi se gradska vodosprema, uz koju se nalaze gomile građevinskog otpada i sitni kućanski otpad.

Šume nemaju samo estetsko i rekreacijsko značenje. One imaju veliku važnost za čitav živi svijet. One su tvornice kisika – pluća grada. One su čistači zraka. (1 hektar zelene površine pročišćuje oko 18 milijuna prostornih metara zraka)

Šume smanjuju utjecaj vjetra, a njihovo korijenje vezuje tlo i sprječava njegovo odnošenje.

Onaj koji onečišćuje svoju okolinu, ne može reći da voli svoju zemlju. Na kraju krajeva, očuvanje prirode je i zakonska i moralna dužnost svakog građanina.

„Građani, državna, javna i gospodarska tijela i udruge dužni su, u okviru svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi, prirode i ljudskog okoliša.“

(Ustav RH – članak 69)

napisala:

Klara Kaleb, 7. b

ANTE NAZOR O POVIJESNIM ISTINAMA

U srijedu, 1. lipnja 2011., u našoj školi, predavanje učiteljima i učenicima je održao povjesničar dr.sc. Ante Nazor, ravnatelj Hrvatskog memorijalno - dokumentacijskog centra Domovinskog rata. Tom je prigodom dr. Nazor govorio o obrambenom i oslobodilačkom karakteru Domovinskoga rata, jer smatra da ima mnogo razloga da se razdoblje između 1989. i 1995. prikaže što objektivnije i što vjerodostojnije osnovcima. Domovinski rat, istaknuo je Nazor, jedno je od najsjajnijih razdoblja hrvatske povijesti, posebice vojne povijesti, jer je upravo zahvaljujući svojim vojnicima i uspješno izvedenim vojnim operacijama Hrvatska izborila međunarodno priznanje i oslobodila okupirani teritorij. Tako je posebno istaknuo 1991. godinu i zaustavljanje srpske agresije u složenim vojnim i političkim uvjetima kao i sjajnih oslobodilačkih operacija Hrvatske vojske i policije 1995. godine, Bljeska i Oluje, te niza akcija koje su prethodile Oluji.

Ovo je predavanje u Školi organizirano u sklopu prigodnog programa povodom obilježavanja Dana Hrvatskog sabora, a organizator susreta je bio učitelj povijesti Nikola Grmoja.

Naši novinari su, uz pomoć nastavnika Nikole Grmoje, sastavili nekoliko pitanja za gospodina Nazora, pa evo o čemu smo popričali:

- **Koja je glavna zadaća Hrvatskog memorijalno dokumentacijskog centra Domovinskog rata?**

Prikupljanje gradiva iz Domovinskog rata i objektivan prikaz događaja iz tog razdoblja hrvatske povijesti.

- **Znaju li naši vršnjaci, ali i oni stariji, koji su posljednjih godina prošli kroz obrazovni sustav, dovoljno o Domovinskom ratu?**

Pa, ja se nadam da znaju. Ako ne znaju, mogu se interesirati u našem centru.

- **Kako ste zadovoljni udžbenicima iz povijesti i njihovim pristupom o Domovinskom ratu?**

Ovisno o tome tko je autor. Postoje dobri i manje dobri udžbenici.

- **Što učiniti kako bi se podigla razina znanja hrvatskih učenika o najvažnijim godinama suvremene hrvatske povijesti?**

Više izborne nastave.

- **I za kraj, hoće li haaške presude hrvatskim generalima utjecati na istinu o Domovinskom ratu i pisanje hrvatske povijesti?**

Neće, jer povijest se piše na temelju izvora, a ne na temelju sudskih presuda. Presude Gotovini i Markaču nisu utemeljene na činjenicama. U hrvatskoj povijesti generali Gotovina i Markač ostat će zabilježeni kao časni zapovjednici pobjedničke hrvatske vojske. Tu činjenicu ne može promijeniti nijedna sudska presuda.

razgovarali:

Ivana Glavinčić, 6.b, Kristina Mioč, 6.b,
Matija Matić, 6.b, Luka Jeramaz, 6.b

Rozeta, Martin Šutalo, 7.d

Lijepa moja domovina

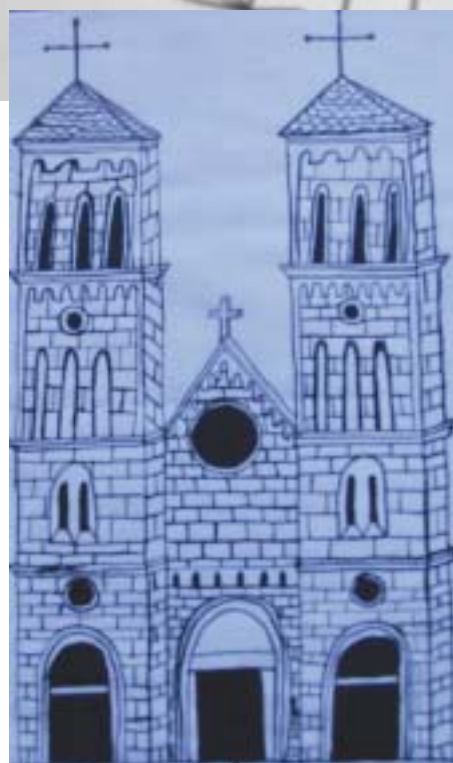
Volim ovaj kamen,
Volim ovo more,
Volim ovo Sunce,

Volim ove gore.

Volim ovu zemlju,
Volim ove ljude,
Volim ove ptice,

Što me zorom bude.

Nika Jukić, 3.a

Crkva, Lucija Krstičević, 6. c

DAN KRUHA

Kao i svake školske godine, tako i ove, u našoj školi obilježen je Dan kruha i zahvalnosti za plodove zemlje, točnije 26. listopada 2010. Uz svečanost prigodnog programa, učenici su donijeli različita peciva, koja su nakon blagoslova, koji je održan u učionicama, blagovali. Izloženi su mnogi likovni i literarni radovi na temu kruha i plodova zemlje.

DAN KRUHA

Jutro je. Idem u školu. Dani su kruha. Kruh miriše na kilometre. Prolazim kraj pekarnice. Tamo je miris kruha najjači, a kako ne bi bio kad je pekarnica puna slasnih peciva i mirisnoga kruha. Nastavljam put do škole. Ulazim u učionicu i idem baciti žvaku u smeće, a u smeću nađem – kruh. Pomislim, kako netko može baciti tako svetu stvar kao što je kruh. Kruh je plod rada naših baka i djedova, majke i oca. Kad kažem riječ kruh, sve tople riječi mi padaju na pamet, primjerice toplina, dobrota, ljubav... Svi ljudi blaguju kruh svaki dan. Sada je vrijeme kruha, Dani su kruha, sada je vrijeme za zahvaliti našim precima i Bogu za kruh. Za dane kruha, škole organiziraju priredbe i tada, ako neki učitelj u školi vodi recitatorsku ili dramsku grupu, njihovi učenici recitiraju pjesme i igrokaze kojima je tema Dani kruha. Učenici dramske grupe isto tako rade, samo oni uz recitiranje i glume. Svake godine, kad su Dani kruha, učenici donesu u školu kruh i pecivo, pa se to blagoslovi. Ja volim Dane kruha. Za mene su to jedni od najvažnijih dana u godini!

Tea Obšivač 4.c

Grožđe, Roko Romić, 6.d

Voće, Roko Kravar, 3.d

PLODOVI ZEMLJE

Jesen nam donosi plodove
slasne
A i od kruha naše ručice masne.
Zrelo voće beremo,
Lijepom okusu se veselimo.

Jabuke, kruške i šljive beremo,
Veselo korpe punimo.
Bit će slasne marmelade,
Da se naše usne zaslade.

Ove lijepe plodove jesen nam
je dala,
Draga jeseni: Puno ti hvala!
Plodove tvoje volimo,
Uvijek te željno očekujemo.

Marina Kaleb, 4.c

MIRISNA PECIVA

Mirisna peciva u pekari stoje,
Što ih ima više to je bolje.
Djeca ih jedu i zadovoljna su,
Svaki ih dan blaguju.

Svaki dio dana,
Peciva su spremna.
Kad god požele mogu ih kupiti,
I na stolu blagovali.

Josip Volarević, 4.c

PRIPREMA ZA BOŽIĆ

Mi smo mali modelari iz 4.f

To smo mi: Laura Deak, Dora Galić, Marija Kompar, Marta Puljan, Marija Jelaš, Mario Šutalo, Marin Brečić, Neven Kežić, Domagoj Bjeliš, Ivan Žilić, Mate Jurica, Antonio Popović, Sara Malić, Ivan Brozović, Matija Borovac, Lucija Jelaš, Luka Grgić, Mia Zeljić, Marija Arnaut, Katarina Vučina, Davorka Ljubić.

Bilo nam je lijepo u protekloj nastavnoj godini. Svake srijede 5.sat bio je opuštajući. Po učionici je znalo biti soli, šećera, brašna, plastelina, glinamola, svjetlucavog praha, papirića u bojama, salveta... Trudili smo se svaki put očistiti iza sebe, ali vjerujemo da se spremačica Stanka često pitala "je li ovo neka kuhinja" dok je čistila iza nas.

U našem radu pomagale su nam naše gošće i uz učiteljicu Žanu učile nas kako napraviti ukrase i različite predmete. Teta Paula nam je pokazala kako praviti božićne ukrase od brašna, vode i soli. Tete Sandra nas je naučila raditi Božje ovčice od kartona. Mnogo toga smo naučili, ali i proveli u šetnji učionicom, smijanju, dopisivanju... Bilo nam je zaista lijepo biti mali školski modelari!

BOŽIĆNA PRIREDBA

Usrijedu 22. prosinca 2010. godine Êu Osnovnoj školi Stjepana Radića je održana Božićna priredba koju su pripremili učenici i njihovi učitelji. Svečanost je koordinirala uč. Aleksandra Lukić Skelić, a nastupali su učenici od 1. do 8. razreda. Dječja radost i veselje su na trenutak preplavile cijelu školu. Za izvrstan program zaslužne su č.s. Vedrana Krstičević (zbor), Anika Popovac (recital), Julita Bakalar i Nikolina Marušić (recital na eng. jeziku), Nada Šunjić i Ivona Vuica (lutkarski igrokaz), Ivana Čarapina (najave). Prostore škole i školske panoe su ukrasili učenici zajedno s učiteljima Ivanom Šiljeg, Marijom Ilić, Julitom Bakalar, Žaklinom Marević, Valentinom Crnčević, Anđelkom Obradović i Krešimirom Jurićem.

KLAPA UČITELJICA

Zadnjih par godina naša škola je dobila novu atrakciju na raznolikim školskim događanjima, a to je ni više ni manje – klapa učiteljica. Kako je došlo do svega toga, objasnila nam je Aleksandra Skelić, idejni vođa i voditeljica klape.

Zovem se Aleksandra Skelić, učiteljica sam razredne nastave, i došla sam na ideju okupiti klapu učiteljica. Do toga je došlo na spontan način, u hodniku, na malom odmoru, često bismo spontano zapjevale, a ta ideja da osnujemo klapu više se doimala kao nekakva šala.

Pobornika te ideje bilo je sve više, Marijana Curić, Žaklina Marević i Elena Jelčić-Sulić. Prvi nastup je bio iznenađenje cijelom kolektivu, a posebno ravnateljici za Dan škole 2007. Taj nastup smo pripremale u strogoj tajnosti, a kad smo izašle na pozornicu, doista su se svi oduševili, a ravnateljicu smo pozvale da i ona bude naš član. Zbog brojnih obveza nije se odmah uključila, ali od Božića 2010. aktivno sudjeluje u klapi. U srpnju 2011. sam prijavila projekt 'Klapa učiteljica' kao promicateljice izvorne dalmatinske pjesme i običaja. A s obzirom da je to jedina takva klapa u županiji, a vjerojatno i u Hrvatskoj, očekujem da nam se odobre sredstva koja će nam puno pomoći u daljnjem radu.

KAKO, ŠTO, GDJE

Klapa se oformila u travnju 2008., nakon redovitih sastanaka u hodniku škole gdje se pjevalo. U prvom sastavu klape bile su: Marijana Curić, Žaklina Marević, Branka Vladimir, Snježana Bebić, Sandra Šutalo i Aleksandra Skelić. Tada smo se u tajnosti pripremale kako bismo iznenadile svoje kolege. Na kraju kulturno-umjetničkog programa, na Dan škole 2008., pojavile smo se s pjesmama *Na Neretvi vodi ladnoj* i *Zaspalo je siročče*. Nakon toga, školske godine 2008./2009., imale smo nastup na Božićnoj priredbi u školi i pjevale pjesme *Radujte se narodi* i *Božić bez tebe*. S iste dvije pjesme gostovale smo u Pločama u glazbenoj školi na Božićnom koncertu klase prof. Iride Oršulić. Nakon toga smo ponovno nastupale 2009. Na Dan škole s pjesmom *Ružo moja crvena*, a prinove u klapi bile su Katica Brozović i Marija Baćilo. Slijedio je Božić 2009., a tada smo se predstavile pjesmama *Oj djetesce* i *Bijeli Božić*. A tada nam je stigla i Ivana Čarapina. Pjevali smo i pjesmu *We wish you a*

Merry Christmas. Za istu prigodu nastupali smo u crkvi sv. Ivana, a ljudi su bili oduševljeni nastupom. Sve to nas je poticalo na daljnji rad, a za Božić 2010. Smo nastupile s dvije skladbe *Veselje ti navješćujem* i *Polnočka* na školskoj priredbi, a nakon toga na polnočki u crkvi sv. Ilije na Badnju večer. Taj je nastup ugodno iznenadio i župnika Fra Petra Gulića, te nas je pozvao na daljnu suradnju. Od Božića 2010. Pa do danas djelujemo u slijedećem sastavu: Marijana Curić, Božena Nikoletić, Marijana Rebac, Žaklina Marević, Elena Jelčić-Sulić, Ivanka Šešelj i Aleksandra Lukić-Skelić. Također smo nastupile i ove godine na Dan škole s dvije pjesme: *Na me pogled tvoj obrati* i *Za ribare*. Probe održavamo utorkom nakon nastave. Svi članovi klape s redovito na klapi i to radimo iz ljubavi prema klapskoj pjesmi. Marijana Curić nam je uglavnom solist, a ja sam voditeljica klape, a o izboru pjesama i načinu izvedbe zajednički se dogovaramo. U skoroj budućnosti planiramo nastupati izvan škole i prijaviti ćemo naš rad kao projekt na županiju. Isto tako planiramo i šivati prikladnu odjeću za daljnje nastupe.

NOVINA KOJA JE VEĆ TRADICIJA

Na XIV. Maratonu lađa na Neretvi nastupilo je 35 ekipa sačinjenih od desetorice veslača, bubnjara, paričara i šestorice rezervnih članova posade. Kao i do sada veslalo se Neretvom od Metkovića do Banje, gdje se staza odvaja u Crnu rijeku pa njome do Ploča, ukupno 22,5 kilometara. Na kraju je slavila posada *Gusara* iz Komina koji su tijekom cijele utrke držali jednu od čelnih pozicija. Ni pola minute za njima na cilj je stigla posada Bačine koja je u Crnoj rijeci pretekla izvrsne Opuzence, debitante na Maratonu. Slavit će se i u Bjelovaru jer je njihov *Bjelovar ekspres* uspio prestići posadu Rogotina koja je dugo držala četvrto mjesto. S tek 23. mjestom podbacili su favorizirani lađari Čeljeva, a

metkovska ekipa *Crni put* ostvarila je velik uspjeh 11. mjestom. Njihovi juniori stigli su 27., jedno mjesto iz Jerkovca. *Domagojevi gusari* iz Vida nikako da se vrate na pozicije koje su držali sredinom prošloga desetljeća. Završili su na 16. mjestu, a lađari Pruda na 30.

Ovogodišnji Maraton pokazao je da lađu dobro veslaju i neneretvanske ekipe. Osim Bjelovaraca izvrsni su sa šestim mjestom bili *Žrnovski galioti* s Korčule i lađari Primorsko-goranske županije sa osmim mjestom.

Naročito su sretni kominski *Gusari* jer su trećim uzastopnim osvajanjem prvoga mjesta u trajno vlasništvo dobili veliki Domagojev štít, što je do sada uspjelo jedino Rogotinjanima

koji po ukupnom broju pobjeda (6) još uvijek vode.

Da je Maraton i dalje zanimljiv gledateljima

pokazale su tisuće njih na startu u Metkoviću, na rivama u Opuzenu i u Pločama, ali i na obalama Neretve i Crne rijeke.

PODRIJETLO NERETVANSKE LAĐE

Pučko tumačenje i pri-sjećanje podrijetla čamca upućuje na takvu vrstu čamca koja je poznata pod imenom *monoksila* tj. priprostih iz jednog komada drveta izdubjenih čamaca iz kojih se s vremenom gradila sve složenija plovila, u ovom slučaju neretvanska trupa. Da se zaista radi o prvotnom *monoksilu* svjedoči i pučki naziv kolibice čamca, lađe. Taj dio čamca, jaču gredu, našosmo, puk nazivlje **trupom**. Takvim podrijetlom trupe vezuju se s pojmom *copula*, priprostog čamca koji je poznat duž hrvatske i slovenske obale. Prvi podaci o *copulima* u Neretvi pripadaju XVII. stoljeću, prema hrvatskoj kronici i mletačkim izvorima: „1665. *miseca Ilinščaka* na 12. *Alibegović iz Gabele, samo 18 junaka u 3 čopule, otiđe na more u Korčulanski školj i uhiti 2 divojke...*”

Prema tim i drugim podacima, može se zaključiti

Na slici: najstarija neretvanska lađa, sagrađena 1895. godine, u vlasništvu Domagojevih gusara iz Vida. Lađa se vozila na maratonu 2000. i 2003. g.

da Mlečani neretvanske **copule** izjednačuju s barkama, čamcima. Po broju ljudi u jednom *copulu*, šestorica, trebalo bi zaključiti da se radi o većem čamcu. U tom slučaju ime **čopula** ili **čopul** ticalo bi se većega neretvanskog čamca -lađe. Međutim kako kronika kao ishodišno mjesto spominje Gabelu, trgovište oko 3 km

uzvodno od Metkovića, pa bi se naziv jednako mogao primjeniti na **lajac, lađac**, nešto dulji i širi oblik trupe kakav se vidio još 1963. godine kod Gabele. Do pouzdanih podataka to pitanje ostaje otvoreno.

Pred II. svjetski rat lađe su imale i svoja vlastita imena kao zemljopisna: "Hrvatska", „Zagreb", „Kozjak", „Vis"; opća kao „Vila", „Vezir";

vlastita kao „Marita"; pridjevna kao „Nevridna" isl. Tada su lađe dobivale vlastita imena zbog toga što ih je pod vlastitim imenom trebalo prijaviti lučkom uredu koji bi im tada izdao i prijavni broj. Postoji i oblik koji je neki prijelaz između trupa i lađe. Nešto je duži i širi od trupe, ali nikako ne dostiže veličinu i širinu lađe. Nazivaju ga **lađac** ili rjeđe **lajac**.

NOVI ZELAND NA NERETVI

U organizaciji Udruge lađara neretve 26. srpnja 2011. održano je iznimno uspješno gostovanje Folklornog ansambla „Kralj Tomislav” iz Aucklanda, te „Te Ihi Connections” iz Wellingtona, Novi Zeland, u Neretvi. Sastav od ukupno 52 člana, od čega 15 Maora i dva Samoanca, upoznati su sa poviješću Neretve i posebno neretvanske lađe, iskušali su vožnju lađom u Norinu, te im je u suradnji s Arheološkim muzejom Narone u Vidu omogućen i obilazak muzejskog postava. FA „Kralj Tomislav” osnovan je 1993. godine pri „Hrvatskom kulturnom društvu "Auckland", Novi Zeland. Danas je to Ansambl koji ima preko 80 aktivnih članova i respektabilni repertoar, zbog čega su proglašeni najboljim predstavnicima hrvatske kulturne baštine u australoazijskom prostoru. U svom radu taj folklorni ansambl blisko surađuje sa sličnim društvima domicilnog maor-

skog stanovništva. Naime, poznato je stogodišnje neraskidivo prijateljstvo koje se razvilo između Hrvata i domicilnih Maora, koje je osim mješovitih brakova stvorilo i jednu simbiozu polinezijske i mediteranske kulture. Svake dvije godine Maori organiziraju tzv. „Tarara day” kojim potvrđuju svoje poštovanje prema Hrvatima, a prijateljstvo prenose na mlađe naraštaje. Tarara je maorski naziv za Hrvate i svakako je raritetan, jer niti jedan drugi narod koji se doselio na Novi Zeland nije dobio tu čast.

U suradnji sa GKS-om u Metkoviću gosti su održali iznimno zapažen nastup u kojem su posebno oduševljenje i burnu reakciju publike izazvali tradicionalni maorski plesovi i pjesme, te posebno ratnički ples „Haka” kao i izvedba dalmatinskih klapskih pjesama od strane dvojice izvornih Samoanaca. Oduševljeni srdačnim prijemom i

nakon razmjene prigodnih darova članovi ansambla uputili su otvoreni poziv ULN za gostovanje reprezentacije lađara na utrkama tradicionalnih „Waka” brodova u Novom Zelandu. U navedenim brodovima veslači veslaju sličnim stilom i u rasporedu kao i kod neretvanske lađe na dionicama od 2 km do čak 25 km, dok dodatni izazov predstavlja što se utrke u pravilu veslaju na oceanu po karakterističnim dugim valovima. Radi se o iznimno zahtjevnom projektu koji bi znatno pridonio promociji Maratona lađa te će ULN radi navedenog uzeti u obzir mogućnosti ostvarenja istog projekta. U opuštenoj atmosferi cjelovečernjeg druženja i upoznavanja s maorskim pripadnicima ansambla, čiji mentalitet neodoljivo podsjeća na pravi dalmatinski, pojedini članovi UO pokušali su čak izvesti i grimase tradicionalnog maorskog ratničkog plesa Hake.

MATURALAC

Sve ono što sam od početka svog školovanja željela je napokon stiglo, maturalac. Za mene su to bila četiri najljepša dana u životu s najboljom ekipom na svijetu, koju nikad neću zaboraviti. Usrećivale su me sve te naše zajedničke priče, zezanja, pjevanje, plesanje, provođenje noći na hodnicima. Meni, osobno je najljepši bio drugi dan koji smo proveli u okolici Zagreba. Treći dan, nakon doručka, krenuli smo u dvorac Trakošćan. Kad smo stigli pred dvorac, svi smo bili zadivljeni ljepotom dvorca i kraljika. Krenuli smo u razgledavanje Trakošćana, jednog od najljepših dvoraca u Hrvatskoj. Gore nas je dočekaio vodič o svakoj nam je prostoriji ponešto ispričao. Nakon razgledavanja Trakošćana krenuli smo u Muzej evolucije u Krapini. Čim sam ga vidjela, znala sam da ću iz njega izaći sretna i zadovoljna. Nisam mogla vjerovati da Hrvatska ima nešto tako savršeno. Mogli su se tu vidjeti ostaci pračovjeka, kosti dinosaura i ostali zanimljivi sadržaji. Nakon obilaska Krapinskog muzeja krenuli smo u West Gate, najveći

shopping centar u Hrvatskoj s 256 trgovina. To je ono što smo mi cure od početka maturalca čekale. Nakon ručka smo krenuli u shopping. Nismo znali kamo bismo krenuli jer je sve bilo tako ogromno da se nismo mogli snaći. Kad smo se vratili u Tuheljske toplice raspričali smo se, pa krenuli na večeru, a nakon večere su nas čekali bazeni. Svake večeri smo imali disko, pa tako i te večeri. Pjevali smo i plesali, iako su svi bili koliko-toliko umorni. Još dva dana smo se bolje upoznali s ovim dijelovima Hrvatske, a onda je došao i posljednji dan našeg druženja, dan kada trebamo krenuti natrag u Metković. Svima nam je bilo žao i teško zbog toga što moramo ići, ali i na neki način drago, jer smo se zabavili onako kako smo i planirali. I dandanas u školi pričamo o maturalcu. Bilo nam je toliko zanimljivo da bismo to ponovili još mnogo puta. Nadam se da će nekad još biti takve prilike i da ćemo je maksimalno iskoristiti, kao i ovaj put, a možda i bolje.

Marieta Tomas 8.d

Jedrenjak, Marko Šutalo, 4.a

MOJA UČITELJICA

Prva učiteljica se ne zaboravlja. Ona je jednostavno sastavni dio života. Meni se već prvoga dana uvukla pod kožu.

Ona je bila stroga, ali i pravedna, žustra, ali i ravnodušna. Zbog toga sam ju ponajviše obožavala. Svi predmeti uz nju su mi bili zabavni. Ponekad bi pala i jedinica, ali s malo muke mogla je zasjati i petica. Sve svoje znanje prenosila je na nas kao pčela pelud iz cvijeta u košnicu.

Ona je raširila granice mojeg znanja, ali i mojeg srca. U sebi je uvijek imala zmca mudrosti koja nam je rado davala, svaki put bi nam otvorila „apetit za učenje” nekom pričom iz svog života.

To su bile prelijepje četiri godine mojeg života, i neću je zaboraviti, nikada. Ona je preselila u moje srce i tu joj je dom...

Marija Mijić 7.f

Nakon čitanja Glavaševićeve Priče za roditelje

Djeca nam osvježavaju dan. Kad dođeš s posla, umoran i ljut, njihov pogled ti ulijeva nadu za bolje sutra i vedrija jutro, tvoj tmuran dan se razvedri i na nebu zablista duga.

Zajedno s djecom ponovno proživljavamo svoje djetinjstvo, na drugom mjestu i u drugo vrijeme, ali s osobama koje su dio nas.

Djeca su velika odgovornost, ali još veća radost. Ona primjenjuju ono što ih naučimo, zato ih trebamo učiti da vole i da ne narušavaju tuđu sreću. Ona će dijeliti osmijeh, ako im mi unesemo vedrinu u dan. Ona će promijeniti svijet, ako im ne iskvarimo i ne zaprljamo malena srca i nježne ruke. Jer jedino djeca mogu promijeniti svijet.

Marija Mijić 7.f

ZBOGOM, MOJ RAZREDE

Sanjao sam noćas
nezaboravljenu mi stvar,
moj razred stari,
moj maleni raj!
I sjetih se priča,
sjetih se klupa,
sjetih se lica...

I sjetih se jedne slike,
što živi na zidu!
Vidjeh na njoj puno boja,
vidjeh puno bijele,
no nađoh i crne,
ali bez crne,

bijela ne bi ni vrijedila!
Rado bih vratio to vrijeme,
rado bih oživio uspomene!

I sjetih se priča,
sjetih se klupa,
sjetih se lica...

a usne viču: Zbogom!

Duje Sršen, 8.g

LJUBAV

Čuperak
Nestašan, plavi
skakuće, leprša, vrišti.
Zaigran vragolan
Srce mi rani.

Duje Sršen, 8.g

OSMIJEH

Vedar, čaroban
Čezne, šulja se, putuje
Postiđen od pogleda
Bojažljivo se skriva.

Mia Rakela, 8.g

HAIKU

Kapljica kiše
Ispra prašinu puta
S lista žuta.

Leonarda Bulum, 5.c

Moja simpatija

Moja simpatija ima plavu kosu i smeđe oči.
Nosi crnu torbu s Batmanom.
Sportski se odijeva.
Viđam ga svaki dan u školi.
Dobar je dječak, ali vam neću reći njegovo ime.

Antea Filipa Stojić, 1.c

Vila Kosjenka, Monika Falak, 4.c

Klaun, Ana Zovko, 4.d

MOJ PRVI LJUBAVNI UDAR

Valentinovo je. Vrijeme kada razmišljamo o ljubavi.

Čudna je ljubav. Mama kaže da ću i ja brzo osjetiti što je to ljubav.

Ne zna mama da se moj prvi ljubavni udar već dogodio.

Ima jedna djevojčica koja mi se svaki put nasmiješi kada prođe pored mene.

Jednom mi je marenda ispala iz ruku i kao da me netko udario kad mi

se nasmiješila.

U trbuhu su bili balončići i više nisam bio gladan.

Činjenica je da ljubav prolazi kroz želudac.

Sad, kad vidim tu djevojčicu, i ja se njoj nasmijem.

Ne znam što bih još mogao učiniti, možda joj za Valentinovo kupim čokoladu.

Nikola Vladimir, 5.d

Žirafe, Rina Rastočić, 4.a

Tišina caruje šumom

Moja prijateljica i ja smo šetale po šumi. Šuma je bila pokrivena bijelim snijegom. Za vrijeme šetnje bila je takva tišina, da smo čuli zvuk naših koraka dok propadamo u čisti, prhki, bijeli snijeg. Sunce se svojim toplim zrakama probijalo kroz gustu i zelenu borovu šumu i pravilo sjene na velikom bijelom pokrivaču. Suhi i hladni zimski zrak njihao je našu odjeću. Kada smo osjetile da nas hladnoća štipa za obraze požurile smo u svoj topli i lijepi dom.

Katarina Vučina, 4.f

Ljubavna zbrka

Uđaćkoj klupi pod satom
gledamo se kradom.
Povijest je sada
il' fizika?!
Učiteljice, molim vas, isprika!
U glavi samo kemija:
miješaju se pogledi crni
i pogledi plavi;
Jednadžbu na ploči
riješit ću lako,
al ovu zbrku-nikako!

Alen Hazirović, 8.e

POPLAVA U METKOVIĆU - OPET

U prosincu 2010., svjedočili smo jednoj od najvećih poplava u posljednjih 50 godina, kada je vodostaj Neretve iznosio čak 415 centimetara! Desna strana Metkovića bila je najviše poplavljena, voda je ulazila u kuće, garaže, trgovine... Lijeva strana bila je manje poplavljena, voda je dosegala razinu nogostupa, ali i ulazila u trgovine

i garaže. Ova poplava je veoma teško pala ljudima koji su se tek oporavljali od siječanjske poplave, kada je vodostaj iznosio 385 centimetara. Građani se sve češće pitaju tko je kriv za ovako česte poplave, pa se dolazi do, nažalost još uvijek, neriješenog pitanja izgradnje nasipa. Mnogi su došli pomoći, a mještanima su, između ostalog, na

raspolaganju bili i vatrogasci iz Metkovića, Dubrovnika, Pelješca, itd., te Hrvatska Gorska Služba Spašavanja (HGSS). Na više mjesta u gradu punile su se vreće s pijeskom, koje su koliko-toliko pomogle građanima u borbi protiv silne vode.

napisala: Iva Jerkić, 8.a

Neretva je nabujala gotovo do samog mosta

Činilo se kao da će vaterpolo zamijeniti nogomet na Neretvinom nogometnom igralištu

AKCIJA SPAŠAVANJA ZMIJE (I ČOVJEČNOSTI)

Tko se to tu skriva?

Svjedočili smo i događaju kojeg možemo s pravom nazvati 'akcijom spašavanja zmije'. Kao što to obično biva, poplave ovakvih razmjera poremećuju život životinja u njihovim prirodnim staništima i raznose ih okolo. Tako smo početkom 2010., tijekom prošle poplave, imali prilike vidjeti konja usred Metkovića, koji je prevalio, nošen bujicom, tko zna koliki put, te svjedočili njegovom spašavanju iz rijeke. Tijekom ove poplave, između ostalog, rijeka nam je dovela još jednog gosta u samo središte grada, točnije u gradski park. Ovog puta bila je to jedna bezopasna zmiija, ali to je bilo dovoljno da postane atrakcija, čak je prikazana i na vijestima tog dana na Novoj TV. Odakle je došla, ne znamo; nošena

rijekom, uspjela je isplivati van i popela se na prvo drvo koje je ugledala. Začas se oko tog drveta skupila grupica ljudi i komentirala ju. Jadna životinja bila je sva uplašena, ali naravno da se odmah našlo naravno i onih koji su ju odmah napali i htjeli ju ubiti. Zapitaju li se takvi ikada je li to u redu? Ova zmiija ima jednako pravo na život i svoje mjesto u svijetu kao i oni. Nažalost, mnogi to ne žele shvatiti, i zato nam i jest ovako na ovom svijetu, jer mi ljudi jednostavno sve gazimo pred sobom, počevši od toga kakvi smo jedni prema drugima. Ta što nam onda znači nekakva zmiija! Naravno, ubij ju!

No, ipak nisu svi takvi. Ova priča ima sretan kraj, nadajmo se. Zahvalni

'Lov'

Fotkanje prije odlaska na Predolac

smo gospodinu sa slike što je pokazao volju i hrabrost da ju spasi. Srušio ju je s drveta, točnije grane gdje je stajala, te spremio u vrećicu i odnio na Predolac. Bila je strašno uplašena i to nije bilo tako jednostavno. Spašena je doslovno u zadnji čas, jer tko zna što bi bilo s njom inače, da se nije slučajno našao u blizini čovjek koji zna kako postupati sa zmijama. Nadajmo se da je našla novi dom i svoj mir.

BUDITE PRIRODI OTAC, A NE RAZBOJNIK

PROPALA ZABAVA

Bio je lijep sunčan dan, i na dnu mora se spremala velika zabava povodom prvog dana ljeta.

Male ribice su laštile svoje svjetlucave ljuske, a stara hobotnica je bezuspješno namještala šesir od morske trave.

Najveseliji je bio mali morski konjic.

Voditeljica je bila stara gospođa Zvijezda. Ali te večeri se dogodilo nešto strašno.

Baš kad su ribice krenule prema pozornici, poklopila ih je ogromna, stara automobilska guma.

Nastala je gužva, podigao se pijesak i napravio veliki mutni oblak. Sve su morske životinje bile užasnute, neke i ozlijeđene.

Malena zlatna ribica je ostala bez jedne peraje, jedva su je izvukli ispod gume.

Svi su bili tužni i povrijeđeni ljudskom nepažnjom i nemarom. Pitali su se kako ljudi mogu biti tako zli, a more im tako puno daje? Taj prvi dan ljeta ovoj morskoj družini bio je uništen ljudskom glupošću.

Slaven Pavlović, 2.a

Metković, 20.03.2011

Draga, nepoznata japanska prijateljice!

Draga, nepoznata japanska prijateljice!

Zovem se Anamarija Kozina i imam 11 godina. Idem u 5.d razred OŠ Stjepana Radića. Dolazim iz Hrvatske, iz Metkovića. Hrvatska je mala, ali prekrasna zemlja. Ima bistro, plavo Jadransko more s više od tisuću otoka, otočića i hridi, a i puna je zanimljivih kulturno-povijesnih spomenika. Metković je također malen, ali za mene najljepši grad na svijetu. U njemu mi se sviđa baš sve; svaka kuća, zgrada i ustanova, park pun zelenila, duga, plavo-zelena Neretva i njezin most.

Sviđaju mi se stanovnici, srce Metkovića, bez kojih bi on bio običan skup sivih ulica, cesta i građevina.

Metković, pa i ostatak Hrvatske, često znaju zadesiti razne nepogode poput dugotrajnih poplava, ali nikad ništa tako veliko kao nesreća koja se dogodila vama. Svi su zasigurno čuli, bilo putem televizije, Interneta ili drugih medija o razornom potresu, tsunamiju i radioaktivnim tvarima koje kruže zrakom, morem i prijete vam raznim zarazama, zbog kojih je opasno čak i jesti i piti.

Znam da vam mnogi žele pomoći slanjem hrane i pića i da često dobivate pisma u kojima ljudi pišu da potpuno suosjećaju s vama. I ja suosjećam i znam da nikome nije teško kao vama sad, kada ste ostali bez obitelji, prijatelja i onih koje najviše volite, kad ste izgubili i zadnju nadu da će sve to prestati i da će sve biti isto kao i prije. Ovo će vam ostaviti trajni ožiljak na srcu, ali nadam se da ćete to jednom uspjeti zaboraviti i barem na trenutak živjeti kao da se ništa nije dogodilo. Još vam želim reći da mislim na vas. Budite hrabri, izdržite do kraja, a onda uzdignute glave nastavite normalno živjeti, bez obzira na posljedice koje ste pretrpjeli. Uz mnogo lijepih želja i nade da ćete se uskoro oporaviti, pozdravlja te

Anamarija Kozina, 5.d

JA SAM SNIJEG

Živim svake zime u malenom gradu Metkoviću. Ja sam bijeli snijeg. Jednog dana pao sam na zemlju. Svi su vikali: 'Pada snijeg, ljudi, pada snijeg!' Odjednom sam donio radost tome gradu. Svi su se skijali, sanjkali, grudali i veselili. Razgovarao sam s kišom (ponekad), grmljavinom, tučom i sa svojim najboljim prijateljima - ljudima. Kad je došlo proljeće, ljudi su govorili kako je snijeg glup i kako je bolje proljeće nego ona blesava zima.

U jesen je počeo četvrti razred i došli su novi učitelji. Iz vjeronauka nije bila časna nego vjeroučiteljica. Svi su popustili. Kada je opet došla zima svi su se ponovo veselili. Mislim da ljudi ponekad ne znaju procijeniti što je dobro, a što loše. A, osim toga, učenici su zavoljeli zimu samo zbog mene i zimskih radosti. Čak im je bila draža i od jeseni, ljeta i proljeća zajedno.

Domagoj Bjeliš, 3.d

Moj kućni ljubimac

Bila sam u trećem razredu. Bližio se kraj školske godine, mislim da nitko nije tako žarko želio kraj kao ja. Brojila sam dane, koji su tako sporo prolazili. Obećana mi je perzijska mačka od očevog prijatelja koja me oduševila kada sam je prvi put ugledala. Tatin prijatelj Baldo koji se bavi uzgojem perzijskih mačaka odlučio mi ju je pokloniti jer ima krivi rep i ne može ići na natjecanja. Ali ja sam u toj maci vidjela ljubimicu, jer je i samog gazdu voljela i mazila se s njim. Oduševile su me njene oči. Bilo mi ju je i malo žao jer je ona prelijepa, ali u carstvu mačaka prvakinja na natjecanju ona nije imala izgleda. Odlučila sam da ću je naučiti mnogo toga. Prije nego što sam je dobila na obiteljskom sastanku dali smo joj pomalo neobično ime Greta. Kupili smo joj sve što je potrebno i polako poslušali kako s njom moramo postupati. Došao je i taj dan. Svi su pričali o moru, odlasku kod baka i djedova, a ja sam ni ne pozdravivši se s prijateljima dotrčala kući jer ću dobiti Gretu. Dok se Baldo oprštao od nje, ja sam cupkala nogama i pomalo se bojala da se ne predomisli. Dobila sam mačku koja mi sada uveseljava dane. Ponekad pomislim da će progovoriti jer sve razumijem u njenim pogledima. Možda ima kriv rep (ja to ne primijetim); ali ona je uistinu najljepša mačka na svijetu.

Dora Jakišić, 6.b

PROLJEĆE – VJEČNA INSPIRACIJA

Odras, Martina Popović, 3.c

PROLJEĆE

Proljeće je već pred vratima
naših domova.
Gle, ptice su se vratile i
radosno cvrkuću.
Svi ljudi cvijećem
ukrašavaju svoju kuću.

Ljudi rade u polju, a sunce
im daje veću volju.
Na cvjetovima zuje pčele,
a na nebu se oblaci bijele.

Sunce nam se radosno smiješi,
a moju baku proljeće tješi.

Svima neka proljeće donese
puno veselja i sreće.
Irena Gnječ, 5.b

PROLJEĆE

Stiglo nam je proljeće
lasta s juga dolijeće,
a sunce Sretno grije
i nije tužno kao prije.

Ljudi na polju rade
povrće i voće oni sade.
Ptice odmaraju od puta duga
jer su doletjele s juga.

Vrijedni mravi hranu kupe,
dok krtice buše rupe.

Proljeće je stiglo i sve je
na noge diglo.
Dani traju duže, a prirodu su
zacrvenjele ruže.

Jovo Vuković, 5.b

Zelene krošnje, Josip Volarević, 4.c

PROLJEĆE JE TU

Zima nam prođe, a proljeće dođe
pa kaže: „Dobro jutro!“
I prospe šareno cvijeće po livadama.

Zeleni bor raširio je svoje grane
pa su se s njim sprijateljile
čak i sramežljive vrane.

Voćka je puna raznih cvjetića,
a po brdima se prostiru
polja ljubičica.

U travi se žute jaglaci,
a nebom se veselo okreću
smeđi vrapci.

I dok sve se polako budi
i u poljima rade ljudi,
negdje na gori proljeće sjedi
i zadovoljno gleda.

Anđela Maslač, 5.a

Leptir - Katica Čerić, 6.d

Rascvjetali makovi, Martina Popović, 3.c

PROLJEĆE

Danas je dan dvadeset i prvi,
vi mislite da je kao i svaki drugi.

No ovaj dan je jako poseban,
možda je nekima i osoban.

Stariji ljudi u polju rade,
djevojčice u vrtu ljubičice sade.

Svi dobri i loši đaci
čekaju da se vani smrači.

Da odu kući na prvi proljetni dan
jer taj dan je poseban.

Luka Brečić, 5.b

Šarene plohe u bijelom prostoru, Mihaela Grmoja, 7.e

Proljeće

Cvijeće raste.
Dolaze nam ptice selice.
Sunce nas voli i obasjava naše glavice.
Učiteljica nas svuda vodi i mi se igramo s proljećem.

Fran Čavar, 1.c

Šareno drveće, Petra Menalo, 6.d

Proljeće

Sunce nas toplim zrakama grli i mazi.
Cvijeće cvjeta, leptiri lete, a ptice cvrkuću.
Miriše proljeće.
Toplina budi životinje.
Djeca se igraju, pjevaju i uživaju u
proljetnim radostima.

Katja Jerković, 1.c

Osmijeh, Ana Zovko, 6.d

RIMSKA NOĆ U NARONI

29. 07. 2011. navečer održana je zanimljiva manifestacija Rimska noć u Naroni u organizaciji Arheološkog muzeja Narona u Vidu kraj Metkovića. Prva „Rimska noć u Naroni“ i više je nego ispunila očekivanja. Već na prilazu Vidu primjetno je bilo da se nešto događa. Osim prepunog parkinga s obje strane ceste, vozila je bilo gotovo do zemlje Duje Bukovca, i to s obje strane. Kiša koja je počela lagano rominjati „otjerala“ je dio ljudi. Srećom brzo je stala. Manifestacija, u organizaciji Arheološkog muzeja Narone, je zamišljena kao oživljavanje drevne Narone, prikazujući svakodnevni život koji se odvijao u ovom antičkom gradu. Cijeli trg pred muzejem bio je pun svijeta koji je mogao vidjeti prezentaciju rimskih obrta i svakodnevice: keramičar, kovač, klesar, mozaičar, te kušati proizvode iz rimske kuhinje i blagovaonice. Posjetitelji su imali mogućnost uživati u antičkoj hrani, koji su služile djevojke odjevene u replike antičke nošnje. Pored prezentacije hrane, obrta i odjeće, posebnu pozornost privlačila je rekonstrukcija rimske blagovaonice-triklinija i dječje igre na forumu. Mnogi su iskoristili ovu priliku kako bi posjetili muzej i razgledali zanimljivu zbirku muzejskih eksponata. Nije nedostajalo niti suvenira. Mogla se dotjerati i frizura u rimskom frizeraju, te zaigrati dječje igrice. Osim djelatnika muzeja i brojni Vidonjci i Vidonjke bili su obučeni u rimsku odjeću i tako doprinijeli ugođaju, a doprinijeli su i na drugi način kao npr. kolačima, pićem i sl. Cijelim prostorom patrolirali su rimski vojnici u, za ovu priliku, posuđenim odorama vodičkih žudija. Ulaznice u muzej za ovu prigodu bile su po simboličnoj cijeni od 10 kn.

U Rimskoj noći se dogodilo jedno jedinstvo muzeja, arheologije i samog sela Vida. Jednostavno se pokazalo koliko su stanovnici Vida ponosni na svoju baštinu i svoje selo. Svi su donirali i sudjelovali koliko su mogli. Netko kilom meda ili bocom vina, kolačem, kruhom ispod peke, netko svojim radom ili samom prisutnošću. Zajednički su se brinuli zbog lošeg vremena koje je prijetilo pokvariti sve što se danima (bolje rečeno tjednima) pripremalo. Vrijeme se promijenilo i dozvolilo im da prezentiraju javnosti što su pripremili.

RECEPTI ZA PRSTE POLIZAT

OKUSI RIMA U VLASTITOJ KUĆI

GLOBOS

Donosimo vam jedan recept star barem 2000 godina, zapisan još kod Katona.

Sastojci
200 g grisa
300 g svježeg
kravljeg sira
tekući med
mljeveni mak
maslinovo ulje

Priprema

Umijesiti tijesto od sira i grisa. Oblikovati okruglice tako da se u šaku uhvati smjesa i trljanjem dobije loptica (loptice trebaju biti malo veće nego za fritule). Peći uz povremeno okretanje u maslinovom ulju do zlatno smeđe boje. Uvaljajte u tekući med i bogato posipajte makom. Globi se mogu servirati topli i hladni. Izuzetno jednostavna i zanimljiva poslastica!

GASTRIS

U pravom nougatu (bajaderi) ne bi trebalo biti čokolade. Još kod pisca Ateneja, koji je živio krajem 2. i početkom 3. stoljeća imamo recept za rimsku bajaderu. Rimljani su svoje sastojke mrvili u tarionicima koji su imali hrapavu unutarnju stjenku tako da su mogli fino usitniti svoje sastojke.

Sastojci
100 g orahe
100 g lješnjaka
100g badema
100 g maka
papar
500 g meda
300 g sezama

Priprema

1. Vrlo je jednostavno. Upržite orahe, lješnjake i bademe. Kada ih uspijete ručno samljati zajedno s makom, dodajte im 300 g tekućeg meda. Upržite na ulju i sezam i izmiješajte ga sa smjesom.
2. Tamnu smjesu tanko razvaljajte i na nju stavite svijetlu.

Posluživanje

Rimljani su imali jako kvalitetne željezne tave pa bi bilo najprikladnije da sastojke upržite na onoj staroj tavi za palačinke. Izvor ovih dvaju recepata: www.coolinarika.com

MOJ JEZIK, MOJ DOM

Danas kada gledam malu djecu sjetim se priča svojih roditelja o meni. Pričali su mi kako sam bio smiješan kada sam počeo izgovarati prve riječi. Kada nisam znao reći što mi treba nastojao sam nekim gestama i pokretima objasniti što želim. Nisam tepao kao neka djeca, već sam čisto izgovarao što želim. Rano sam progovorio. Ali mi je trebalo objasniti da govorim riječima, a ne pokretima. Slušao sam mamu i tatu i kao papagaj sam za njima ponavljao riječi. Ispočetka mi nije išlo baš lako, ali malo pomalo sam to savladao. Za dijete je to bilo dosta brzo i dobro. Kao u govoru tako sam i u hodanju bio dosta brz. Nisam puzao kao neka djeca. Valjda sam mislio da je to lako pa sam brzim korakom koračao i onda na koljenima završavao. Bio sam kao igračka koju navijaš i brzim korakom koračao. Mislim da sam tatu i mamu jako umorio dok nisam shvatio kako treba hodati. Ponekad je bilo razbijenih koljena ali je sve završavalo na laganim padovima. Ali sad sam ponosan na sebe kako sam savladao govor i hodanje. Bio sam vesela i dobra beba. Pošto sam bio prvi, svugdje sam hodao sa svojim roditeljima. Međutim kada su došli brat, a potom i sestra, moja su se putovanja svela baš na ona na koja moramo ići. Često idem kod rodbine, ali doma mi je najljepše. Tu sam navikao. Imam svoj uhodani ritam života. Igram se sa susjedima i u dobrim

sam odnosima sa svima. Ne bih mijenjao svoj dom, niti svoju obitelj. Tu mi je najbolje. Moja je obitelj meni najbolja na svijetu!

Domagoj Veraja, 2.f

Krajolik, Mia Pehar, 7.f

Duga, Monika Falak, 4.c

DALMATINKA

Učija me dida moj
Da ponosa puna
Govorim jezik svoj.

Koltrinu zagrni,
Ponistru otvori
Škure pritvori.

Baba uvijek meni zbori:
Kredencu otvori,
Bombona jami gori.

Volim kad dida reče:
Donesi takujin, zlato moje,
Puno šoldi bit će tvoje.

Volin riči moga kraja,
Volin svima kazat fala,
Riku koja teče
I frišku litnju veče.

Volim ariju koju dišen
I rič ikavsku koju pišen.

Iva Kljusurić, 7.a

DIJETE KAO JA

Hvala ti, bože što si me podario mojim roditeljima. Hvala ti što na ovom svijetu postojim i ja.

Znam da sam nešto veliko za svoje roditelje i nastojim uvijek biti dobro dijete.

Moji roditelji su za mene nešto veliko, nešto

neopisivo što se ne može iskazati riječima.

Divna je uloga oca i majke, ali i teška roditeljska odgovornost.

Zato mi djeca trebamo uvijek slušati i poštivati svoje roditelje.

Paula Raguž, 2.f

Krajolik, Nikolina Popović, 7.f

Leptir, Andrea Vidović, 6.d

Grlica, Karlo Mijoč, 6.d

Biti dijete

Djeca su radost najveća
Djeca su radost i pjesma
I roditeljima ljubav najveća.

Ponekad su nestašna i nemaju mira,
Ali su im lica sićušna i mila.

Nekada im dosta igre i veselja
I uvijek imaju mnogo, mnogo želja.

Njihov svijet je pun mašte
I neostvarenih ružičastih želja.

Neki ne mogu da uče
Jer ih ljubavni problemi muče.

Domagoj Veraja, 2.f

ŽELJENA AUTOBIOGRAFIJA

Rođen sam 3. veljače 1998. godine u Metkoviću. Majka mi se zvala, i još se uvijek zove Branka, a tata Boris. Imam hrvatske i hercegovačke krvi, što znači da sam mješanac. Mama je iz Metkovića, a otac iz Mostara. Nikad nisam poznao tatinog oca. Pustimo sad rodbinu, ispričat ću vam jedan događaj. Jednom, kad sam bio s roditeljima kod tetke i tetka dogodila se nesreća. Igrao sam se s rođakom nekim drvenim kockicama, kad je on iz ljutnje bacio kocku ispod lima. Otišao sam po nju, a lim je pao na mene. Odmah smo otišli u bolnicu. Zaspao sam, a ujak je mislio da sam umro. Kad sam se probudio, počeo me ljubiti... Liječnici su me operirali trinaest sati. Da je lim pao nekoliko milimetara ulijevo, bio bih pokojni. Imao sam sreću. Od tada, nadalje stalno su me pazili, jer sam bio problem. U desetoj godini opet se dogodila nesreća. Posjekao sam jezik. Susjed je imao psića i mi smo ga, potajice, išli hraniti. Vrata su bila zaključana, pa smo se trebali prvo popeti na zidić, prijeći preko starog krova na susjedovu terasu. Propao sam u stari krov i zubima rasjekao jezik. Prilično gadno. Opet su me šivali. S dvadeset godina sam upisao studij medicine. Odlučio sam ga upisati zbog mojih „malih“ nesreća. Studirao sam u Dubrovniku. Sve je bilo koma, ali sad sam čovjek. Otišao sam živjeti

u London. Oženio sam se u trideset jednoj godini. Bila je to ljubav na prvi pogled. Prvi put sam je vidio na koncertu, a drugi put u... domu zdravlja. Ona je imala dvadeset i osam godina, a ja u trideset i prvoj godini. Ako vas zanima koliko imam djece, to nećete saznati jer vam neću reći. Napisao sam knjigu „Životno čudo“. O punici ne treba ništa govoriti. Sama riječ: puni glavu glupostima. Imam Porsche. Nemojte se čuditi, ipak sam ja vrsni ginekolog.

Marin Raspudić, 7.e

Plodovi zemlje

Jesen nam donosi plodove slasne
A i od kruha naše ručice masne.
Zrelo voće beremo,
Lijepom okusu se veselimo.

Jabuke, kruške i šljive beremo,
Veselo korpe punimo.
Bit će slasne marmelade,
Da se naše usne zaslade.

Ove lijepe plodove jesen nam je dala!

Draga jeseni: Puno ti hvala!
Plodove tvoje volimo,
Uvijek te željno očekujemo.

Marina Kaleb, 4.c

Portret po uzoru na Matisse-a,
Ivan Brečić, 8.b

MOJ DJED

Ako ga nisam upoznala, od mame sam čula mnogo lijepih riječi o njemu. Znam da se moj djed zvao Milovan, da je to bio čovjek jako mirne naravi i da nije bio puno visok. Da je imao oči jako sitne, smeđe boje, a kosu izrazito

crnu i da je uvijek imao brkove. Meni je jako žao što nisam upoznala djeda ali često odlazim na njegov grob i pomolim se za njega. Tada osjećam da sam s njim.

Paula Raguž, 2.f

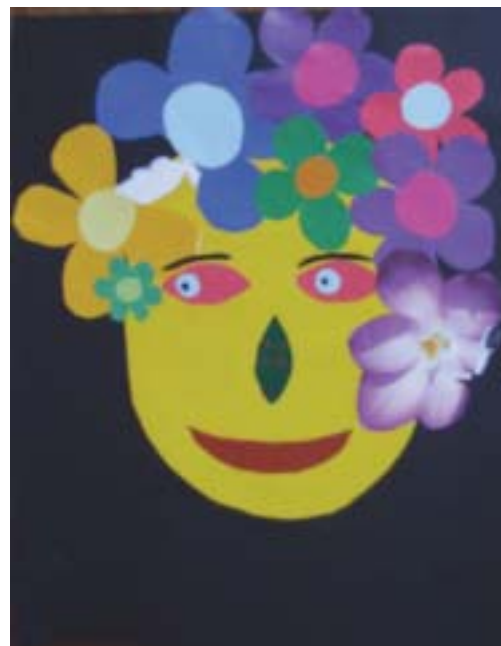
Brod želja, Ema Bartulović, 4.d

Moj pas

Mala sam predivnog bijelog psa. Još i danas se sjećam ushićenja i iščekivanja dok sam čekala da je baka i djed donesu iz Bibinja. Vidjeli smo je na internetu, odluka je bila brza i kratka – uzimamo je. Zamolili smo baku i djeda koji su bili u Drnišu da odu po nju. Zauvijek će mi ostati urezano u pamćenje dan kad je došla. Bila je poput klupka vune, poput najljepše plišane igračke. Brat i ja smo se oduševili kako je bila slatka i razigrana. Koje li slučajnosti, došla je upravo na dan maratona lađa! Idealan dan za prvu šetnju sa psom. Pošto je to bio prvi pas te pasmine u gradu, doslovno svatko je zastao pored nje, pitao o njoj i pomazio je. Njoj mogu zahvaliti za puno predivnih trenutaka. U svom kratkom životu

ostala je uvijek umiljata i razigrana. Bilo je teško ući u kuću, a da ona ne dotrči, propne se na dvije noge i mašući repom te obrli. Bila je idealan pas za moje slobodne trenutke i dosadne dane. Tada bismo odlazile u duge šetnje, a njenom veselju ne bi bilo kraja. Ponekad bih poželjela izaći s njom, ali mi se ne bi dalo. Jedne subote, kad je tek napunila pet godina, našli smo je uginulu na balkonu. U cijeloj obitelji zavladała je tuga, jer je već odavno ona bila značajan član obitelji. Tada sam se sjetila svih onih trenutaka kad mi se nije išlo s njom u šetnju i kako ih se sad više ne može nadoknaditi. Često poželim novog psa, ali u dubini duše znam da ju nijedan ne će moći zamijeniti.

Dora Lojpur, 6.b

Proljetna maska, Anamaria Mrvalj, 7.d

PISMO ANNI FRANK

Draga Anna!

Pišem ti pismo s vjerom da ćeš ga dobiti i pročitati. Prošlo je već dugo od našeg zadnjeg susreta. Moram ti reći da mi jako nedostaješ. Zamišljam te u potkrovlju gdje se zaustavio tvoj život. Misliš li ti o meni, o našim zajedničkim prijateljima? Nadam se das u tvoje misli s nama.

Primjećuješ li kroz svoj mali prozorčić ljetno Sunce koje prži? Upravo je vrijeme ljetnih praznika. Rijeka, parkovi, ptice, cvijeće... sve te čeka da se vratiš, a i ja.

Izdrži još malo. Pobjedit će ljubav, pobjedit će mladost. Mržnja i smrt bit će poput starih olupina.

Ima još dobrih ljudi, samo su uplašeni. Svatko se svakog boji. Bolesni umovi u strahu pred vlastitim slomom čine svoja posljednja zvjerstva.

Draga Ana, želio bih ti poslati tvoje posljednje knjige. Molio bih mamu da ti napravi tvoje najdraže kolače. Vjerujem u tvoju snagu, u tvoju vjeru za životom. Pogledaj kroz svoj mali prozorčić. Nebo je plavo! Izdrži! Pozdravi svoje roditelje.

Martin Barbir, 8.d

Izražavanje emocija bojom, Roko Kravar i Antonijo Popović, 3.d

PROSLAVA DANA ŠKOLE

Kao i svake godine, tako i ove, točnije 10. lipnja, proslavili smo Dan škole programom u Gradskom kulturnom središtu. Naš školski zbor, te naši mali glumci, izvođači i ostali talenti upriličili su lijep i raznolik program, a ravnateljica je nagradila najbolje i najuspješnije učenike.

LIJEPOM NAŠOM U METKOVIĆU

BILI SMO DOMAĆINI

25. studenog 2010. imali smo priliku uživati u hrvatskom glazbenom show-u Lijepom našom. Višesatna glazbena „atrakcija” privukla je na stotine građana grada Metkovića, ali i okolice. Naime, Lijepom našom privuklo je toliko ljudi, koji su željeli biti dio HRT-ova programa, da je Gradska sportska dvorana jednostavno bila pretjesna da primi sve znatiželjnike. Nastup su izvodili: KUD Metković, KUU Žutopasi, KUD Kumpanija, KUD Škrapa, KU Poloneza, KUD Župa Bagalovići, Klapa Sv.Nikola, Klapa Lađarice, Klapa Kumpanija, Klapa Kumpanji, Klapa Maestral, Klapa Moderato cantabile, Klapa Lira, Klapa Ragusa, Slatka tajna, Gusari, Slavonia band, Zoran Bebić Beba, Milo Hrnić, Alen Nižetić, Gracia, Dalmatino, Meri Cetinić, Giuliano te gosti iz Crne Gore i BiH.

Glazbeni program otvorili su, svojim govorima, gradonačelnik grada Metkovića, Stipo Gabrić Jambo i Dubrovačko-neretvanski župan Nikola Dobroslavić, a voditelj je bio Branko Uvodić. Scensko uređenje doličilo je neretvanskom kraju, pa su tako na pozornici bile mandarine i trupe, dok su za vrijeme trajanja programa neretvanski lađari pripremali brudet. Na kraju

su svi izvođači otpjevali skladbu 'Konobo moja', praćeni glasovima zadovoljnih gledatelja.

napisala: Iva Jerkić, 8.a

Komin, Petra Polić, 8.d

Moj prvi ljubavni „udar“

Jednog dana, kad sam izašao iz škole, primijetio sam prekrasnu djevojčicu kako stoji pokraj ulaznih vrata. Stidljivo me je promatrala svojim velikim, plavim očima. Sav zbunjen nisam znao u koju stranu gledat.

Oči su mi treptale, a noge klecale. U sebi sam pomislio: „Bože moj ako postoji anđeo, onda je to ona“. Počela mi je prilaziti, a u meni je nastao nemir. Zbunjen, brzo sam ostao bez daha.

Kad mi je prišla sasvim blizu, pomislio sam da će me poljubiti.

Kad tamo, ona mene pita za mog prijatelja iz razreda. Njezine riječi pogodile su me kao grom iz vedra neba.

Nastupila je tišina i jad u mom srcu. Sav sam se tresao i oči otvorio.

Pogledao sam na sat i vidio da je vrijeme za školu. Mome uzbuđenju nije bilo kraja, jer je to bio samo san.

Romano Obradović, 5.e

Buket cvijeća, Nediljko Obradović, 3.c

Proljeće

Nedjelja je. Sjedim u sobi s olovkom u ruci, razmišljam što napisati na temu „Mirisi proljeća“. Zašto je učiteljica izabrala tako tešku temu?

U mojoj glavi nema mjesta za razmišljanje o mirisima proljeća. Želio bih pisati o prepunoj glavi slobodnih udaraca, majstorskih šutova, fenomenalnih obrana, ali...

Izađem u vrt i ugledam bijela stabla, pjesmu ptica, i pomislih „Pa to je valjda proljeće“. Stabla se bijela jer su bademi procvjetali, ptice pjevaju, vratile su se u naše krajeve-proljeće. A mirisi...

I dok sam tako prolazio vrtom, zaista osjetih miris u zraku koji ne znam opisati, znam samo da je ljepši od maminog parfema. I tada zaključih da je taj neobično lagan i lijep miris u vrtu - miris proljeća o kojem trebam pisati!

Marko Šutalo, 4.f

Muhare, Martina Popović, 2.c i Katarina Previšić, 2.c

Stiglo proljeće

Tiho na krilima ptica i laticama cvijeća, proljeće je stiglo u moj grad. Mirisi provalih voćnjaka šire se našom dolinom. Sunce nas veselo budi, smiješi se i zove: „Budi se iz zimskog sna.“ Svi smo radosniji, nasmijani i raspjevani s cvrkutom ptica. Nema više tmurnih buđenja, nema oblačnih dana, zima je konačno zaspala. Priroda se probudila, šarenilo bakinog vrta zaustavlja prolaznike. Volim taj vrt prepun opojnih mirisa, lagani povjetarac u krošnji naših voćaka, miris tek pokošene trave...

Sretna sam. Laka ti noć zimo, sad ti spavaj svoj san, a ja se idem igrati s proljećem raširenih ruku i sretnog osmijeha.

Marija Arnaut, 4.f

Proljeće

Sunce se veseli proljeću. Kroz prozor učionice obasjava naša ozarena lica i zaviruje u imenik. Miluje nas po glavi i smješka se našim nemirnim nogama koje nestrplivo lupkaju i čekaju da izjure van.

S mirisom cvijeća dolaze nam i ptice selice. Svi se raduju. Napokon, proljeće je stiglo! Krenimo igrati se!

Ivan Fran Stojić, 1.c

Prozor, Antea Mostarac i Mateo Mlikota, 3.c

MOJA BAKA

Rujan je. Kiša pada skoro svaki dan. Sunce jedva da i poviri. Sve je nekako sivo, tmurno. Moja rijeka se promijenila. Zelenkastu boju zamijenila je u smeđematnu boju. Sva je nabujala i narasla.

Putuje tako brzo, kao da joj se negdje žuri. Nadam se da će biti opet ona stara, mirna, zelena MOJA RIJEKA NERETVA.

Petra Dragobratović, 4.f

Jesenko, Lana Sjekirica, 2.c

IZ NAŠIH MISIJA I.

POSJET MISIONARKE IVANE PARLOV

Ivana Parlov otišla je 2. 8. 2007. Kao laik misionar u Tanzaniju na osobni poziv tamošnjeg biskupa Norberta Mtege. Ova mlada Imočanka tada je imala 26 godina i baš je bila nedavno diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, smjer prof. njemačkog i hrvatskog jezika. Na blagdan Gospe od Anđela odlazi ondje biti podrška našem misionaru don Anti Batarelu koji je tamo u misijama već preko 30 godina.

8. travnja nas je posjetila u našoj školi, te održala predavanje uz projekciju o njezinom radu i zaslugama u Africi. Školske novinarke popričale su s Ivanom o životu u Africi:

Kako to da ste postali misionarka?

Još kao srednjoškolka išla sam na Framu. Ondje sam shvatila kako je pomoći velika stvar, i tako u vrijeme studiranja smatrala sam da će moja pomoć biti potrebna.

Što vas je privuklo u Africi?

Pa, Afrika me oduvijek privlačila, sve više i više zbog moga volontiranja. S 26 godina otišla sam u Tanzaniju. Stvarno prekrasna zemlja, zemlja je puna prirodnih ljepota. S prekrasnim nacionalnim parkovima...

Jeste li bili igdje drugdje osim u Tanzaniji?

Ne, bila sam samo u Tanzaniji. Ipak, kada bi mi se pružila prilika, išla bih i drugdje.

Jeste li oduvijek htjeli biti misionarka?

Kao dijete uvijek sam sanjala da ću biti stjuardesa.

Kako su vas prihvatili?

Vrlo dobro. Najviše su me prihvatili jer sam govorila njihov jezik i znala sam većinu njihovih običaja.

Kojim jezikom su govorili?

U selu svi govore na swahiliju, a u školi bih djeci predavala njemački i engleski.

Kako se pozdravljaju?

Pozdravljaju starije tako što stave svoje ruke na vašu glavu i kažu vam „Dobar dan!” na swahiliju.

Kada kreću u školu?

U školu kreću sa 6-7 godina, ali ima mnogo djece koja u školu kreću i kasnije. U školi uče različite jezike. Neka djeca nemaju udžbenike. Učionica je jako mala, s malo stolaca. Neka djeca moraju sjediti na podu. Oni su sretni ako imaju bilježnicu i olovku. Kada ste u učionici jedino se čuje vaš glas. Svi su dragi i predani radu.

U školi nose uniforme. Ako je nemaju ne mogu na sat. Uniforma mora biti očuvana i čista. Ne smiju kasniti u školu jer će biti kažnjeni. Neki nastavnici ih fizički kažnjavaju zbog lošeg uspjeha ili kršenja pravila. Najteže im je u srednjoj školi jer im se gradivo tumači na engleskom pa ga teže prate.

Što jedu?

Hrana je jednostavna. Svaki dan jedu isto. Jelo je vrlo slično puri, ali još oskudnije. Samo oni bogatiji jedu rižu i grah.

Koje sjećanje će vam ostati najdublje u srcu?

Pa, ima ih mnogo. Možda prvi susret s djecom. Taj dan sam ušla u crkvu, i djeca su me u čudu gledala, a neki su čak plakali. Nikada prije nisu vidjeli bjelkinju!

Razlikuju li se naše mise puno od njihovih?

Dosta su različite. Njihova misa je veselija i življa. Djeca plešu, skaču oko oltara i misa je duža od naše.

Uzgajaju li životinje?

Ne uzgajaju puno životinja, najviše krave na polju, ali one su slabo uzgojene većinom zbog oskudice hranom.

Imaju li vodu i struju?

Da vodu imaju, ali samo iz bunara koji su udaljeni i po nekoliko kilometara od sela. Struju u selima nemaju. Samo u gradovima.

Koliko ih je obično u obitelji?

Obitelj je velika. Svaka obitelj ima oko 3-5 djece. Sva djeca rade na polju.

Ima li bolesne djece?

Da. Mnogo djece umire zbog malarije jer nemaju novaca

kojim bi platili lijek, usprkos tome što su lijekovi jeftini. Lijek košta oko 5 kuna! I ja sam nekoliko puta dobila malariju.

Koje su najčešće bolesti?

Sida, malarija i neuhranjenost. Znamo da ste tamo otvorili sirotište, recite nam nešto o tome.

Tu su djeca bez roditelja. Oni idu u školu, jako su vrijedni. Rade na polju, čiste svoju školsku uniformu svaki dan... Jedu tri puta dnevno. Najčešće im damo varivo.

Nakon intervjua Ivana nam je kratkom i zanimljivom prezentacijom prikazala kako žive djeca u Africi.

Prije odlaska izrekla nam je važnu poruku koja nas je navela na razmišljanje: Nije bitno koliko imaš, već koliko daješ!

Razgovarale:
Jelena Popović, 6.b, Ivana Glavinić, 6.b i Zdenka Obšivač, 8.a

UDRUGA „KOLAJNA LJUBAVI“

Udruga za pomoć siromašnima u domovini i svijetu „Kolajna ljubavi“ osnovana je s ciljem pomaganja najugroženijim kategorijama stanovništva, kako u Lijepoj našoj, tako i u svijetu. Voditeljica Udruge je Ivana Parlov.

Godinu dana volonterskog misijskog iskustva među najsiromašnjima u afričkoj državi Tanzaniji potaknula je Ivanu da zamoli svoje prijatelje, sumještane, pa i poznanike, da pomognu ublažiti tužnu svakodnevnicu onih najpogođenijih i najmanjih. Stoga je Udruga pokrenula akciju gradnje sirotišta, odnosno prihvatilišta, u Songei, najsiromašnijem gradu Tanzanije, s ogromnim postotkom siročadi i djece „s ulice“, koja su u ovakve neprilike dospjela zbog kobnih smrti svojih roditelja. U sirotištu je svoj dom pronašlo oko 50-ero djece. Svatko od nas je pozvan, ukoliko je u mogućnosti, da se uključi i podupre projekt, te da na taj način pruži dom i sigurnost ovoj napaćenoj dječici.

Više o Udruzi pogledajte na: www.kolajna-ljubavi.hr

„Dobra djela su karike koja tvore lanac (kolajnu) ljubavi!“ – Majka Tereza

O TANZANIJI

Tanzanija je bila dio Njemačke istočne Afrike od 1880.-ih do 1919., kada je postala Britanski protektorat, sve do stjecanja neovisnosti 1961. Julius Nyerere postao je 1960. premjerom tadašnje Tanganjike, a na položaju je ostao i nakon stjecanja neovisnosti. Tanganjika i susjedni Zanzibar, koji je stekao neovisnost 1963., ujedinili su se 26. travnja 1964. U državu Tanzaniju. Nyerere je uveo afrički socijalizam (Ujamma), koji je naglašavao pravdu i jednakost. No, Ujamma se pretvorio u ekonomsku katastrofu, te je, uslijed propasti kolektivnih farmi, doveo do nestašice hrane.

SONGEANSKA BISKUPIJA

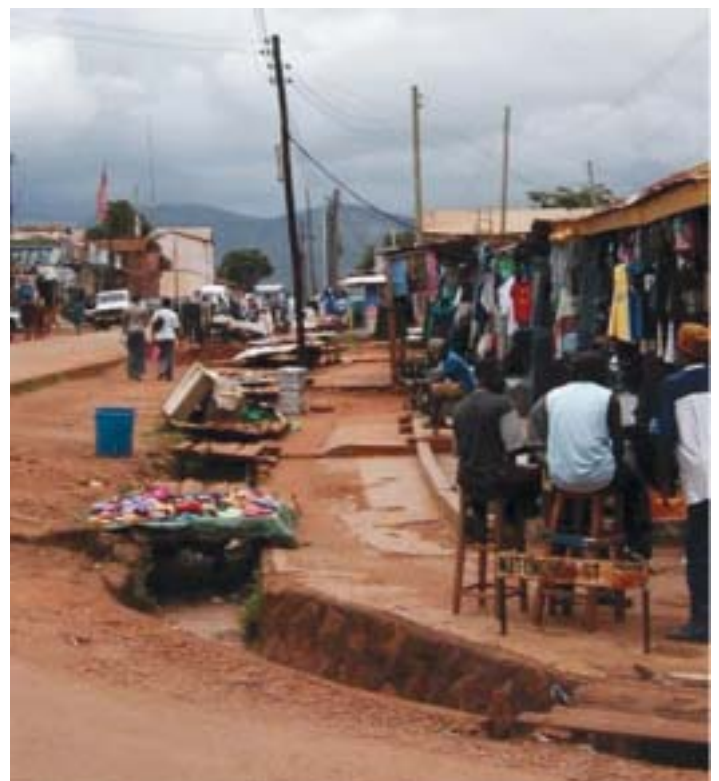
Glavni grad regije Ruvuma je Songea u kojoj je smješteno Ivanino sirotište. Nadbiskup Songeanske nadbiskupije je Norbert Mtega (od 1992.). Većina stanovnika su katolici. Biskupiju su osnovali misionari – Nijemci, koji i dandanas tu borave, te su sagradili sjemenište i fakultet teologije. Inače, nijemci i jesu bili prvi misionari na tlu Tanzanije.

Kršćanstvo je ovdje mlada religija – pred sam kraj 19. stoljeća su stigli prvi misionari. Prije otprilike 120 godina je krenulo pokrštavanje ljudi i sagrađene su prve crkve. Što se tiče samog grada, Songea je smještena na samom jugu Tanzanije, blizu granice s Mozambikom. Grad je dosta udaljen od svih drugih mjesta u Tanzaniji, pa je stoga djelomično i odsječen i posebno nerazvijen u odnosu na druga mjesta u zemlji. Ova regija spada u najnerazvijenije regije u čitavoj Tanzaniji.

Stanovništvo je jako siromašno i većina nema posao, pogotovo u selima. Još se u gradu ljudi nekako mogu snaći i nešto zaraditi, ali u selima je situacija jako teška. Infrastruktura je i više nego nezadovoljavajuća – ceste su jako loše i većinom neasfaltirane. Stoga je prijevoz dobara užasno skup,

pa sve što dolazi u Songeu ima veću cijenu nego u drugim gradovima, zbog samog transporta.

Ono po čemu Tanzanija spada među deset najugroženijih zemalja na svijetu jest sida. Prevelik je broj djece i siročadi koja završe na ulici bez ičije pomoći. Misionari su prepoznali potrebe ove jadne djece, te su u zadnje vrijeme počeli graditi sirotišta, a zahvaljujući Ivani, sada je sagrađeno i u Songei. Djeca bez prestanka kucaju na biskupova vrata i na vrata drugih svećenika, jer vjeruju da im samo oni mogu pomoći. Stoga su svećenički misionari iz Indije sagradili također sirotište u jednom od sela u regiji, a potom su i časne sestre iz Indije napravile isto. No, djece je previše, a mjesta u sirotištima premalo. Država trenutno radi popis djece siročadi čiji su roditelji umrli od AIDS-a ili malarije. Stanovništvo se napokon počelo educirati o ovim bolestima, pa se svi skupa nadaju da će se stanje početi mijenjati, te da će se broj zaraženih polako početi smanjivati. U samoj Tanzaniji živi jedna časna sestra iz Bosne i Hercegovine, te četiri hrvatska svećenika. Jedan od njih je don Ante Batarelo kod kojeg je Ivana živjela tri mjeseca.

UČINIMO OVAJ SVIJET BOLJIM MJESTOM

PROJEKT 'KUMSTVO'

Projekt Kumstvo se odnosi na pomoć djeci iz mnogobrojnih i siromašnih obitelji, a prvenstveno siročadi. Ovu djecu se šalje u školu plaćajući im školarinu koja za jednu godinu iznosi 120 eura i može se platiti u dva navrata – za prvo i za drugo polugodište (prvi dio u siječnju, drugi u srpnju). Školska godina u Tanzaniji počinje u siječnju, a završava u prosincu.

Tijekom školovanja obitelj dobiva podatke o djetetu i njegovom napretku, te, ukoliko želi, postoji mogućnost ostvarivanja prisnijeg kontakta dopisivanjem ili, u rjeđim slučajevima, putem e-maila.

Više o projektu pogledajte na stranicama Udruge.

NEKI OD IVANINIH ZAPISA DOK JE BILA U TANZANIJI

Vapaj najpotrebnijih

Prebrzo je prošla gotovo godina dana otkako sam stupila na afričko tlo. Tanzanija me oduševila svojim ljudima, prirodom, običajima... Odmah sam si rekla: „Ovdje se želim ponovo vratiti!“ I doista, ova zemlja čovjeka može oduševiti ili razočarati, samo ga ne može ostaviti ravnodušnim. Čovjek ostane fasciniran njenim ljepotama, ali i duboko dirnut siromaštvom i bijedom koji tu vladaju. Kućice od blata i slame, bez struje i vode njihove su „raskošne vile“. Većina nema posao ni ikakve prihode pa je bavljenje poljoprivredom glavna i, skoro, jedina djelatnost. Od jutra do mraka dane provode kopajući u polju bez obzira bio prolom oblaka ili nesnosna vrućina. Glad ne pita za vremenske prilike. I dok se naša djeca razbacuju slatkišima i ostalom hranom, njihova ne znaju kakav je okus kruha. Nestašicom i nezaposlenošću najviše su pogođeni ljudi u selima. „Oni su osuđeni na život u kome im vječno pitanje „hoće li sutra biti kruha“ ne dopušta da se raduju izlasku sunca...“ Rečenica je ovo koju sam nedavno pročitala u jednoj knjizi i koja se, nažalost, lako može primijeniti u mom malom mjestu, ali i u cijeloj Tanzaniji. Toliko ih dijeli tu gorku sudbinu. No, još i nekako bi se ovi ispaćeni ljudi mogli boriti s neimaštinom da nije bolesti. I to onih najstrašnijih. AIDS i malarija su najtmurniji dijelovi njihove svakodnevnice. Tanzanija se nalazi pri samom vrhu liste zemalja koje su najviše pogođene ovim surovim bolestima. Tolika djeca su ostala bez jednog ili oba roditelja, toliki očevi i majke bez sinova i kćeri... Malarija, a pogotovo sida nemilosrdno pustoše ovu zemlju. Dok se po Europi mogu vidjeti reklame i promidžbeni oglasi o raznim vrstama piva, cigareta, mobitel-operatora, ovdje na svakom koraku možete naći „reklame-upozorenja“ tipa: „Gdje god ideš i što god radiš, ne zaboravi – AIDS je tu“ ili „Ne boj se! Idi se testirati da možeš živjeti u miru sa sobom i s drugima“ Živeći među ovim narodom i gledajući njegovu bespomoćnost u borbi s ovom neizlječivom bolešću čovjeka vrlo brzo počnu proganjati određena pitanja: „Kako pomoći ovom narodu pritisnutom tolikim problemima? Kako pomoći onima koji su najviše i najteže pogođeni ovim bolestima?!“ A tko može biti najviše pogođen od neđužnog djeteta koje je ostalo bez roditelja i nema nikog da se brine o njemu. Broj takve djece se ni ne zna jer iz dana u dan jedna nova obitelj osvane bez oca ili majke. Bolno je vidjeti

izgubljeni pogled i tugu u očima te djece. Promislite kako teško mora biti kad još ne znaš što je svijet a primoran si suočiti se s njim; pojava nemaš što je život, a primoran si boriti se za nj. Kako djetinjstvo zamijeniti prisilnom zrelošću? Kako preuzeti ulogu svojih roditelja i početi se brinuti o sebi i svemu oko sebe kad si tek „zinuo na svijet“? Kako?! Ja ne pronalazim odgovora.

Velik broj ove djece završi na ulici bez igdje ikog. U samo jednom trenu njihov cijeli svijet se sruši. O toj tzv. „djeci s ulice“ obično sam saznavala iz novina ili preko televizije. Da će biti dio moje stvarnosti i da ću ih svakodnevno susretati, nikad nisam ni sanjala. Postali su moja sjena, jer i onda kada me ne bi molili za pomoć, osjećala sam njihove tužne poglede. Prije par dana mi je prišao jedan dječak koji nema roditelje i živi s bakom. Svakodnevno nakon škole pomaže ljudima prenositi razni teret za sitne novce kojima onda kupuje hranu za sebe i baku. Prljav, bos i polugol izgledao je kao „napušteni

NASTAVAK

NEKI OD IVANINIH ZAPISA DOK JE BILA U TANZANIJI

psić“. Tihim glasom me zamolio: „Možeš li mi kupiti jednu krafnu? Gladan sam!“ Nedavno sam išla posjetiti jednog drugog dječaka čiji su roditelji također umrli od side. Maleni isto živi s bakom, koja je jako stara i bolesna. Ima rak i samo je pitanje vremena kada će dječak ostati i bez nje. Jedino što posjeduje su dvije krpene vreće na kojima spavaju i dva lonca u kojima kuhaju hranu, ako je imaju. Često ništa nemaju pa je dječak primoran ili ići od vrata do vrata i moliti za zdjelicu riže ili ići u najam kopati. Teško je bilo slušati vapaje ove bespomoćne starice koja je u ogromnom strahu za dječakovom budućnošću. Dugo su mi u ušima odzvanjale njezine riječi: „Preklinjem te, pomoz mi, jer mene uskoro neće biti! Ne daj da završi na ulici!“ Duboko me dirnula ova njezina molba i bezbroj pitanja je počelo navirati: „Kako pomoći ovoj djeci da uistinu ne završe na ulici? Kako pomoći onoj koja već spavaju u kartonskim kutijama i dane provode kopajući po smeću ili radeći bilo što kako bi preživjeli?“ Nije mi trebalo dugo da dođem do odgovora – u mojem malom mjestu prijeko je potrebno izgraditi siročište ili prihvatilište za ovakvu djecu. Oni trebaju nekog da im pomogne utabati stazu života, da im pomogne kročiti kroz život, jer su već i previše pogođeni samom smrću i gubitkom svojih roditelja i doma. Teško je kad ostaneš bez jednog roditelja, a kamoli bez oba. Ono što predstoji ovoj djeci su katastrofalni uvjeti života, bezbroj puta gori od onih na koje su već navikli. U jednom od Glasa Koncila piše ovako: „Kršćanin nikako ne bi smio

pasti u napast pomišljajući kako su ovi problemi tamo negdje daleko od njega i kako pojedinac tu ne može ništa učiniti. Po Kristovu primjeru svaki kršćanin ne samo može nego i mora mijenjati svijet, jer je na to pozvan... Gospodin nas poziva da prestano činimo dobra i milosrdna djela kako bi bili njegovi svjedoci u svakom trenutku svog života.“ Jeste li spremni činiti dobra i milosrdna djela? Jeste li spremni suosjećati s problemima ove nezužne djece u u jednoj od najnerazvijenijih zemalja svijeta? Je li Vaše srce dovoljno veliko da uoči potrebe jednog malog djeteta tamo negdje na drugom kraju svijeta? I bez obzira koliko prostorno daleko bili, u Kristu smo svi jedno, zato se nemojte oglušiti na molbe ovih mališana. Nadam se da će njihovi vapaji i njihove molbe doprijeti do Vaših ušiju i da će dimnuti Vaše srce te ćete prepoznati važnost ovog, nadam se zajedničkog, projekta. Stoga Vas molim da zajedno pokušamo promijeniti tešku svakidašnjicu ove djece. Roditelje im ne možemo vratiti, al' bar im možemo pružiti pristojan dom, ljubav i utjehu.

Bilo koji iznos nas neće osiromašiti, ali će zato ovu djecu spasiti i vratiti će im nadu u bolju budućnost. Nemojte dopustiti da ova dječica propadnu u još veće beznađe od onog koje ih sada obuzima!

Vas sve želim pitati: „Koliko ste spremni biti solidarni s potrebama ove djece? Možete li odvojiti „par kuna“ kako bi pružili

utočište jednom siročetu? Može li Vaš dar biti bar jedna cigla za izgradnju ovog siročišta?“

Ivana Parlov, Tanzanija, 2008.

Budimo milosrdni Samaritanci

Svima nam je više nego poznato stanje diljem afričkog kontinenta. Siromaštvo, glad i bolest izviru sa svih strana. Te naizgled tri obične riječi tako su teške i strašno pritišću one koji su srećom ili nesrećom rođeni na tlu ovog prekrasnog kontinenta. Nama koji živimo u nekom drugom, boljem svijetu, u izobilju nepojmljivo je da oni ne znaju kakav okus imaju čokolada ili sladoled, kako je sjediti na fotelji, kupati se u kadi ili spavati na madracu u prostranom krevetu... Lusteri, zavjese, regali, ormari, slike, pusto posude njima su tek nepoznanica, jer oni žive u kućicama od blata sa slamnatim krovovima, bez struje i vode. Jedino što posjeduju su potpuno prazni kućerci s par krpenih vreća na kojima spavaju te pokoji lonac u kojem kuhaju ono malo hrane koju imaju. Nezamisliv je nama i teško pojmljiv taj njihov svijet. Vrlo dobro znam da oni žive na rubu gladi, da su neizmjereno siromašni i da većina boluje od neke bolesti, a ipak tako lako se ne oglašavamo na njihove vapaje. Vjerojatno jer su daleko od nas pa ne možemo vidjeti njihovu ispruženu ruku koja potihom prosi i moli svakog od nas da ovaj put ne okrene glavu na drugu stranu. Stoga Vas i ja ovoga puta molim u njihovo ime da pokušate u svojim srcima probuditi iskreno suosjećanje za barem jednog brata ili sestru u potrebi. Osvijestite u svom srcu i duši i svu ljubav koju je Isus iskazivao upravo najsiromašnijima i krenite njegovima stopama! Pokušajmo zajedno uljepšati djetinjstvo i školsko doba ove djece. Pomozimo im graditi sigurniju budućnost koju jedino mogu ostvariti putem školovanja. Vjerujte mi, školovanje je jedini način da omogućimo ovoj djeci da sretnije kroče kroz život, da im olakšamo borbu sa nesrećama i bijedom koje ih pritišću i da skinu barem jedan križ bilo sa svojih bilo s leđa svojih roditelja. Još Vas želim podsjetiti da smo svi pozvani činiti dobra i milosrdna djela pa pokušajmo konkretno primijeniti Evanđelje u svom životu i spremno recimo, svako za sebe „Želim biti milosrdni Samaritanac“.

Na kraju bih navela jednu lijepu misao Dostojevskog koja glasi: „Usrećiti nekoga, barem u malome i barem jednom, uvrstio bih kao jednu od glavnih zapovjedi za svakog čovjeka!“

Neka Vam ova moja molba ne bude po zapovijedi, već prosudite i odlučite po vlastitom nahođenju, želji i mogućnosti. Unaprijed zahvaljujem u svoje ime i u ime mojih malih prijatelja koje ćete beskraino usrećiti i čije ćete živote neizrecivo promijeniti.

Ivana Parlov, Tanzanija, 2008.

NAJLJEPŠE ZANIMANJE - DIJETE

Srebrna staza djetinjstva

Laganim korakom stupim na kameni pločnik. Pada kiša. Nebo je sivo. Pro-matram tu staru ulicu koja polako blijedi u mom sjećanju. Pogled mi se zaustavi na visokoj kući. Prozor je bio otvoren. Približila sam se. Osjetila sam toplinu i prihvaćenost. Mahnuli su mi prijatelji i obitelj, pozivali da im se pridružim. ... Strah mi je zakočio noge i um, nisam se uspjela osloboditi, željela sam suprotstaviti se strahu i ne bojati se... Jer znam, ako im se jednom pridružim, neću htjeti otići nikada! Ali svijet me zove... zatvaram oči. Ne želim izaći iz svoje djetinjaste mašte, iz prostranstva snova i želja. Na oblacima skakućem, na mjesecu, u svemiru plešem, prepustim se, oslobodim se svih osjećaja koji me muče. Brige bacim vjetru, znajući da

se tako, na neki čudan i neobjašnjiv način, osjećam sretnom! Ulicom je prošla mlada djevojka blistave crne kose i smaragdnh očiju u kojima sam prepoznala sjaj svojih prostranstava snova. Na ramenima joj naslonjena gitara. Znala sam da je sigurna u ono što hoće. Ima li takvog sjaaja i u mojim očima? Pokraj mene su prolazili oni dovoljno hrabri da slijede svoje snove. Ne znaju gdje je to što traže, ali dio puta im je već otkriven i sretni su. I ja želim biti sretna! Zadnja kap kiše u staroj kamenoj ulici pala je na moje dlanove. Smijem se; tu kap ću čuvati. Ulica već blijedi, ali stvaram novu. Novu stazu, put, ulicu na kojoj ću sačuvati i nanovo proživljavati uspomene, misli i želje; i biti sretna!

Mia Rakela, 8.g

Veselo dijete

ma li što ljepše od veselog dječjeg osmijeha? Gdje se čuje dječji osmijeh tu je život i sreća. si zdrav, i voda ti je slatka-tako kažu stariji. Ja bih sok, igračku, čokoladu, ja bih sve... Želim sve spoznati, veselim se svemu. Za mene je sve novo, pa i ona bratova stara igračka. A i sestrina haljina! Veselim se jer bit će moja sljedeće godine. Veselo dijete je živjelo u svakom čovjeku, Veselje i razdraganost često nadoknadi surovost života. Brzi način života i sve manje vremena za Djecu uništavaju dječji osmijeh. I zato djeco, prijatelji moji, smijimo se i Veselimo, budimo razdragani i tako Pomozimo odraslima da i na njihovim licima Zasja dječji osmijeh.

Anđela Šutalo, 2.f

Dijete i snijeg, Suzana Matić, 8.c

SRETNO DIJETE

Sretno dijete je svako dijete koje ima obitelj. Sretno dijete je zaigrano kao mali leptirčić što je sletio na šareni cvjetić. Dijete je za roditelje najljepša pjesma, najljepša nota i najljepši stih života. Dijete je latica na cvijetu, dijete je roditeljima sve na svijetu. Dječje srce je puno ljubavi i sreće, dječja duša je čista kao kristalna rosa u jutro.

Nika Vulić, 2.f

SVIJET VJEVERICA

Dan je bio sunčan. Lucija je povela svoju malu sestru Miu u park. Mia je bila vesela jer joj je Lucija rekla da će joj kupiti čokoladne bombone. Na putu do parka ubrale su lijepo cvijeće za mamu. Lucija je voljela pjevati. Pjevala je dok nisu vidjele veliko stablo s dupljom. Kada su ušle u deblo, vidjele su prelijepi svijet vjeverica. Došla je glavna vjeverica tog svijeta. Kad je ugledala malu Miu, vjeverica

je htjela biti njezin ljubimac. Nakon nekoliko dana... Željale im se ispunila, bile su jako sretno. Mala Mia, Lucija i mala vjeverica, izgradile su dom za novog ljubimca. To je bila glavna vjeverica. Kuća je bila sva od lješnjaka, a na stolu krem torta za glavnu vjevericu od lješnjaka. Sve su se vjeverice preselile u taj dom, a zatim popucale sve balone koji su tamo bili. Sve su morali počistiti.

Petra Krvavac, 4.f

BAJKA DVADESET OSMOG STOLJEĆA

Robot je ostao vježbati na rukama, ali je stalno padao. Jadni robot! Dječak Ivica stalno je tražio robota po spiljama i brdima. Ivica je tražio, i tražio i našao je robota. Našao ga je kako sam u spilji plače od sreće. Robot je stajao na rukama i bio presretan. Pored njega su

bili mali kukci i pljeskali mu. Robot, kad je ugledao Ivicu, bio je presretan jer se za njega nitko nije brinuo osim Ivice koji ga je pronašao. Trčali su jedan drugom u zagrljaj. Bili su prijatelji do kraja života! A robot je održao koncert!

Ivana Krvavac, 4.f

MOJA OBITELJ

DRAGI LIK MOJE OBITELJI

Ispod starog oraha, na trošnoj štokrli, sjedi moj umorni „dida” Ante. Od njegova rođenja prošlo je 70 ljeta. Tijekom tih 70 ljeta prošao je kroz dva rata. Uvijek kaže da je bogat čovjek jer ima tri unuka i četiri unuke.

Crna kosa, prošarana sijedim pramenovima, krasi duguljasto lice. Lice opaljeno od sunca, a malo i od vina što stoji ispred njega. Na licu dva plava oka kao dva dijamanta. Izborano lice kazuje nam koliko mu je život bio mučan. Moj djed je visok i vitak. Još uvijek ima dobar vid i dobro ga služe

noge. Njegove čvrste, grube ruke često prođu kroz moju kosu. Najradije nosi mornarsku majicu, slamnati šešir na glavi i crne postole na nogama.

Iza mrkog pogleda krije se veliko srce ispunjeno ljubavlju, dobrotom i plemenitošću. Ima mnogo prijatelja i rado sklapa nova prijateljstva. Nakon ručka voli s prijateljima zaigrati na buće. Pomaganje drugima čini ga sretnim, pa mene, moje sestre i rođake uči da, kada god možemo pomoći, pomognemo drugima. Djed mnogo radi. Najviše volim jesti njegovo voće i povrće. Njegov vrt je

prostran i obasut je šarenilom voća i povrća. Ne voli ljenčariti, već uvijek nađe sebi zanimaciju u vrtu. Najljepša osobina mu je mudrost.

Govori ka' pravi Neretvac. Često ne razumijem njegove riječi, ali on mi ih strpljivo objasni. Uvijek me iznenadi nekom novom mudrom izrekom, a njegove šale mame mi osmijeh na lice. Naučio me je moju prvu molitvu: „Anđele čuvaru”. Zavrijedio je moje poštovanje i ljubav. Za mene je on važna osoba i nikada ga neću zaboraviti.

Neda Gujinović, 6.f

Dragi lik moje obitelji

U vrtu pokraj velike kuće stoji stara maslina. Razgranata, ponegdje šuplja krošnja, oslanja se na deblo u kojem se nalazi mala neobična rupa. Do masline stoje drveni stol i stolci, a na jednoj posebnoj „ščemlji” često sjedi moj djed Boško.

On ima 77 godina. Mnogo vremena je proveo u stranjoj zemlji žrtvujući se za obitelj i za njeno dobro. Sada svoje vrijeme provodi sa svojim unucima i unukama, pa čak i praunukom kojeg nije dobio tako davno. Moj djed ima sijedu kosu, lice mu se od starosti izboralo, a vid pokvario, pa nosi naočale. Njegove ruke su od teškog rada grube, ali kad grli svoju unučad, tople su i nježne. On je jako dobra, pametna i mudra osoba. Uvijek mi priča neke priče iz kojih mogu izvući poruku. Rekao mi je da je i njega njegov djed pričama učio životu. Također mi je rekao da su mu te priče pomogle u različitim životnim situacijama. Djed ima mnogo prijatelja, koji su većinom njegovi vršnjaci. Kad je god mogao pomoći, pomogao je i ništa nije tražio zauzvrat. Voli upoznavati nove ljude, sklapati nova prijateljstva i ostati u dobrim odnosima sa svima. Često provodi vrijeme sa svojim starijima prijateljima za

drvenim stolom u vrtu, pokraj masline. U vrtu provodi vrijeme i radeći, koseći travu, šišajući živicu i zalijevajući cvijeće. Veliki je ljubitelj prirode, ali i životinja. Ta ljubav prema životinjama seže još iz djetinjstva. Kad priča, djed često koristi stare riječi ili tuđice koje ja ponekad ne razumijem, pa ga često pitam za značenje tih riječi.

Mog didu, kako ga od milja zovemo, volim, poštujem i cijenim. On je osoba koja me voli, razumije i uvijek mi daje dobar i koristan savjet.

Anamarija Šutalo, 6.f

Moje putovanje u London

Moja majka bila je prošle godine u Londonu i bezbroj lijepih doživljaja mi je ispričala. Poželjela sam i ja jednoga dana posjetiti taj divni grad. Nakon nekoliko mjeseci, stigao je poziv od majčine prijateljice da ju posjeti ponovo, ali da ovaj put povede i mene.

Bila sam jako sretna. Otputovale smo. Bilo je lijepo letjeti zrakoplovom, krenuti iz

sunčanog Zagreba i sletjeti u kišni London.

Uživala sam tjedan dana u razgledavanju grada, njegovih muzeja i svih ostalih znamenitosti.

Ne mogu riječima opisati što sam sve vidjela, ali svim svojim prijateljima pokazala sam slike koje me često sjete na lijepe dane provedene s mamom u Londonu.

Katarina Vučina, 4.f

Ljubav

Ljubav je predivna stvar, Kada tata mami nosi Dar.

Ljubav je mala tajna, A njezina ljepota je Bajna.

Ljubav je kada tata mami Poljubac da, A u zagrljaj im potrčim Ja!

Matiya Dominiković, 2.f

Uskrs s mojom bakom

Moja baka, majka i ja dogovorile smo se da ćemo zajedno ići na polnoćku. Bila sam uzbuđena što ću vidjeti žudije kako u ponoć padaju. Misa je trajala do 1:30 ujutro. Nakon mise smo svratili kod moje prabake i čestitali Uskrs. Dočekala nas je sa sirnicom i jajima. U podne smo svi zajedno ručali, a ja sam predvodila molitvu. Baka nas je iznenadila s toplim kukuruznim kruhom! Svi smo uživali!

Katarina Vučina 4.f

DJETAŠČE MALENO

Tako malo, milo Ispod srca se majci skrilo.

Svakog dana, svake noći Uz svoju majku je bilo.

Pazila ga, mazila ga Da bi zdravo i veselo bilo.

Veliko je slavlje bilo Kad je na svijet djetšače stiglo.

Svi su mu se divili I poklone mnoge donosili.

Veselju nigdje kraja Dobili smo malog zanovjetala.

Domagoj Veraja, 2.f

MANDARINA PROJEKT

Projekt je bio pripremljen za Natjecanje iz ekologije koje je održano u Dubrovniku u veljači 2011.

U izradi projekta sudjevali su učenici: Luka Anković, 8.r, Sanja Tadić, 7.r, Dora Jakišić, 6.r, Marko

Barač, 5.r, a njihovi voditelji/mentori bili su: Nataša Jakišić, nastavnica biologije i kemije, Miće Kaleb, nastavnica biologije i kemije, Ivana Šiljeg, nastavnica likovne kulture, te Marina Vuković, nastavnica informatike.

O MANDARINI

STANIŠTE: Mandarina najbolje uspijeva u dolini Neretve, gdje su odlični uvjeti za njen plantažni uzgoj. Osjetljiva je na hladnoću, posebno na temperature ispod ništice.

REZULTATI NAŠEG RADA

MIRISNA VODICA

Uberbu cvjetova sorte Unshiu krenuli smo početkom V. mjeseca. Izvršili smo destilaciju cvje-

tova mandarine (odvajanje tekućina od otopljene čvrste tvari prevođenjem tekućine u paru njenom ponovnom kondenzacijom).

KAKO, ZAŠTO?

Živimo u kraju koji s pravom nazivaju „Hrvatska Kalifornija“. To je kraj koji je najveći proizvođač mandarina u čitavoj ovoj regiji, te je jedan od najznačajnijih proizvođača mandarina u Europi, o čemu svjedoči sve veći i veći interes stranih otkupljivača svake sezone.

Stoga smo se u svrhu bolje promidžbe tog

vrijednog proizvoda odlučili za projekt kojim ćemo se bolje upoznati s tom biljkom i napraviti niz proizvoda koristeći njezine cvjetove i plodove. Naši zadaci su bili slijedeći: izvesti naučne ekskurzije, opisati biljku, ubrati plodove i cvjetove, izvršiti destilaciju cvjetova, izrada mirisne vodice, napraviti različite slastice, prezentirati projekt. Osim praktičnog i laboratorijskog rada, poduzeli smo skupa i nekoliko manjih 'izleta'.

OPIS BILJKE:

- pripada rodu citrusa
- zimzeleno drvo sa širokim listovima
- naraste do 3 m
- slična naranči; kora se lakše guli, kriške lakše odvajaju; slađa
- cvjeta rano s mirisnim bijelim cvjetovima
- sazrijeva u jesen

MARMELADA

Iscijedili smo mandarine. Na 2 l soka ide ½ kg šećera. Kuhali smo sastojke na umjerenj temperaturi uz stalno miješanje 1 i pol sat. Na kraju smo dodali gustin i

to prelili u vruće staklenke. Etikete za proizvode napravili su učenici likovne grupe, a za grafičko oblikovanje ponudili su se učenici informatičke skupine.

SOK OD MANDARINA

Iscijedili smo sok te dodali obični i vanilin šećer. Kuhali smo na umjerenj temperaturi. Zbog okusa, doda-

tno smo iscijedili i jedan limun. Dobiveni sok smo prelili u staklene boce. Rok trajanja soka je oko mjesec dana.

ARANČINI

Da koru od naranče ne bi bacili u smeće, napravili smo arančine.

Ova originalna kiseloslatka dalmatinska poslastica jednostavna je za pripremu, a odlična je zamjena za grickalice na stolu.

Način pripreme:

Svježe mandarine operemo, osušimo, prerežemo na pola i iscijedimo sok. S unutarnje strane ostružemo

preostali mesnati dio naranče, tako da dobijemo čistu unutrašnjost. Kore narežemo na trakice širine 5 mm. Preko noći ih ostavimo u vodi da se otope i izgube gorčinu.

Na hladnu tavu stavimo dovoljno šećera da prekrije dno i uz miješanje pričekamo da se stvore grudice. Potom dodamo trakice kore i lagano miješamo dok se za nju ne počne hvatati šećer (šećer se ne smije topiti). Trakice kore obložene šećerom premjestimo u zdjelu sa šećerom, dobro izmiješamo i složimo na lim za pečenje, pazeci da se ne dodiruju. Tako pripremljene kore ostavimo i do par dana da se osuše.

UKRASI OD MANDARINA

Napravili smo mirisne ukrase od mandarina tako da smo oko mandarina stavili trake i umetnuli klinčiće. Trake smo zatim skinuli i ostali su oblici kakve smo željeli. Rezali smo unutrašnjost mandarina i ostavili da se suše te dobili interesantne ukrase.

- Projekt smo prezentirali na Školskom vijeću učenika.
- Napravili smo izložbeni pano u holu škole.
- Sudjelovali smo na lokalnom radiju „Narona”.
- Miris naše plodne doline, dok smo pripremali slastice i ukrase, doveo je mnoge znatiželjnike u ekološku skupinu.

Prof. Nataša Jakišić, idejni vođa projekta

Uživali smo u kuhanju, ukrašavanju, izradi prezentacije i predavljanju naših proizvoda. A kako i ne bismo, kad je neretvanska mandarina sunce u našim rukama!

MLADI MATEMATIČARI NA NATJECANJU U ZAGREBU

Na kongresu matematičara početkom ljeta 2010. predstavljen je rad Matematičko-enigmatskog društva (MED-a) koje u svom programu poučava učenike nižih razreda osnovne škole kako logično matematički razmišljati i zaključivati. U tu svrhu osnivaju se u školama Matematičko-enigmatski klubovi (MEK-ovi) u kojima se u 35-satnom programu tijekom školske godine obrađuju atraktivne matematičko-enigmatske teme koje ne sadrži standardni nastavni program. S učenicima svog trećeg razreda preuzela sam program MED-a i obradila ga u okviru dodatne

nastave matematike. U početku učenicima je bilo naporno, no izuzetno izazovno pa su program sve lakše i uspješnije svladavali. Pritom su od izuzetne koristi bile pripremljene prezentacije i zadaci za ponavljanje na internet stranicama MED-a. Zahvaljujući razumijevanju rukovodstva škole, najboljim učenicima omogućen je odlazak u Zagreb na natjecanje MEK-ova početkom lipnja koje je održano u V. Gimnaziji u Klaićevoj ulici. Osmorica učenika (Marta Gabrić, Ana Mustapić, Tamara Matuško, Anđela Bunoza, Marija Jelaš, Roko Kravar, Marin Brečić, Ante Jurković) MED je priredio

atraktivan posjet uredništvu i tiskari svog časopisa Alkice, posjet zoološkom vrtu te razgled središta Zagreba. Naša učenica Ana Mustapić osvojila je treće mjesto. Uredništvo Alka scripta napravilo je radionicu s našim natjecateljima na temu Svjetski dan bez automobila te će isto biti objavljeno u rujanskom broju Alkice. Izazovne zadatke tijekom školske godine, odlazak u Zagreb i natjecanje ovi učenici neće zaboraviti, a stečene kompetencije trajno će se utkat u buduće intelektualne napore.

Marijana Curić, učiteljica

KLOKAN BEZ GRANICA

Međunarodno matematičko natjecanje „Klokan bez granica” po drugi put je održano u našoj školi 17. ožujka 2011. g. Od 91 sudionika, među 10 % najboljih matematičara u Hrvatskoj ušlo je 13 učenika. U najmlađoj skupini Leptirići (2. i 3. r.) nagrađeni su ovi učenici: Marija Kompar, Antea Mostarac, Lana Bebić, Anđela Bunoza,

Ante Jurković, Jure Zloić, Tamara Matuško i Marija Romić. U skupini Ecolier (4. i 5. r.) nagrađeni učenici su: Anamarija Kozina, Matej Mustapić, Nikolina Jarak, Filip Pavlović i Marta Jelavić. Čestitamo učenicima i njihovim mentorima! Glavna zadaća ovog natjecanja je popularizacija matematike. Voditelj natjecanja bila je Marijana Curić.

NATJECANJA

MEĐUŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ PRVE POMOĆI

Dana 16. 4. 2011. u dvorani Srednje škole u Imotskom održano je Međuzupanijsko natjecanje iz prve pomoći pomlatka i mladeži Hrvatskog Crvenog križa tj. između ekipa Dubrovačko-neretvanske i ekipa Splitsko-dalmatinske županije. Pomladak Gradskog društva Crveni križ Metković predstavljali su učenici naše škole pod vodstvom mentorice Vesne Pavlović. Ekipu su predstavljali učenici osmih razreda: Ines Borovac, Domagoj Crnčević, Katarina Jelaš, Mate Marević, Marin Mišanović i Lucija Raič. Učenike je za natjecanje

pripremla i gđa. Nela Orlović ravnateljica GD Crveni križ iz Metkovića. U kategoriji pomlatka sudjelovalo je petnaest ekipa, a naši su učenici osvojili peto mjesto. Natjecanje se sastoji od pismenog i praktičnog dijela, a obuhvaća teme vezane za pokret Crvenog križa, međunarodno humanitarno pravo, prava čovjeka i prava djece kao i znanje i pružanje prve pomoći unesrećenima. Imočani su se pokazali dobrim domaćinima te su nam omogućili i posjet Crvenom i Modrom jezeru kao i razgledanje kulturnih znamenitosti grada uz pratnju vodiča. Iz Imotskog smo se

vratili zadovoljni postignutim rezultatima i obogaćeni mnogim lijepim doživljajima i druženjima.

GDJE SU NAŠI PRIJATELJI MAGARCI?

Zašto izumiru magarci? Zašto nestaju na našoj prekrasnoj obali, otocima i ostalim dijelovima Lijepe naše. Izumiru. Da! Tako se to zove. Jer, zoološki vrtovi, farme magaraca i etno-farme, kako

vinograda, za najbolja vina. I danas je u grbu vina Dingač. I treba ostati. Kao i koza u istarskom grbu. Poljoprivreda još živi, naročito na otocima, ne količinom već kvalitetom. Ali dobri stari pomoćnik više nam ne treba. Tu i tamo u kojem domaćinstvu na Mljetu ili Korčuli i još negdje, na kakvom malom otočiću ili u kakvom zaboravljenom kutku naše obale ili zaleđa. A većina od oko dvije tisuće naših sivih, smeđih, crnih i ostalih magaraca su turističke atrakcije ili kućni, zapravo, dvorišni ljubimci. A gdje su ostali deseci tisuća tih plahih životinja s velikim ušima i očima koje nas tako gledaju.

Gledamo stare crno bijele fotografije kako hodaju ulicama naših primorskih gradova. A u jednoj knjizi nalazimo smiješne fotografije kako težaci jašu magarce na otoku Pašmanu i kod Sukošana u Ravnim kotarima. Jedan barba iz Maranovića na Mljetu priča kako ih je bilo

šezdeset u selu dok je bio dijete, a danas on nema ni šezdeset godina. Prizor koji možemo samo zamisliti - šezdeset magaraca u selu koje nema ni toliko kuća! Volimo ovu zemlju, prirodu, životinje. No, zar ne vidimo da nešto fali. Psi su tu, mačke, golubi, ose, bubamare, ali magarci nestaju. Zamijenili ih strojevi, traktori? Napuštena su daleka i strma polja? Zakazala evolucija? Kako nije u Egiptu, gdje je jedan magarac na petnaest stanovnika. Kod nas jedan na oko dvije tisuće ljudi. Zašto ih više ne trebamo?

Ako putujete po cijeloj lijepoj nam domovini i promatrate prirodu, gradove, život u selima, guske, gicane, konje smeđe i bijele, vidjet ćete i kojeg jelena, a rijetko pred oči doskakuće i kakav plahi zec. A magarci? Tu i tamo kakva livada ili dvorište i pokoji magarac. A toga je tako malo. Zaista je teško danas zamisliti tu sliku koja nije bila tako davno: Selo Maranovići na Mljetu. Jutro. Sunce izlazi iza dubrovačkih planina. Život se budi. Šezdesetak magaraca izlazi iz svojih torova i kreću na posao, u šetnju, pašu, igru, bilo kamo. Da, u mašti. Samo u mašti. Nikad više! Zapravo, never again!

se to već zove, nisu prirodni opstanak bilo koje vrste. Bolje i tako nego nikako, rekli bi kiwi, govedo tur, sredozemna medvjedica i još mnogi drugi. Ali što se zapravo dogodilo? Imamo puno pitanja i nijedan odgovor. Nije to bilo namjerno, ljudi vole magarce, makar ih i tuku i kad ne treba. Zapravo, nikad ne treba. Zar je magarac bezobrazan? Krade? Laže? Malen je i malo traži. Prilagodljiv je i puno izdrži. Kad nema bolje hrane, jede trnje i čičak. Nosio je grožđe iz nepristupačnih

MAŠKARE, MAŠKARE... ČA MOGU MAŠKARE

VELIKA MAŠKARANA POVORKA, što je gradom prošla u nedjelju 6. ožujka, već treću godinu za redom privukla je velik broj maškaranih skupina, ali i znatiželjne publike. Moramo priznati da smo se i sami iznenadili koliko se Metkovaca i njihovih susjeda iz okolnih mjesta uključilo u povorku. Bilo je zanimljivih kreacija, s porukom i bez nje, ili poruka baš i nije bila shvaćena. U svakom slučaju, dobro je da su u ova teška vremena ljudi sačuvali duh i da se žele maškarati. Dokaz tome je da je u tu nedjelju navečer i Hotel Naron bio ispunjen maškarama koje su se htjele veseliti i zaplesati.

Za ovo treba zahvaliti metkovskim školama čiji se učitelji su prošle godinama trude da se sa svojom djecom pokažu u povorci. Isto vrijedi i za naše vrtiće čije tete su također sudjelovale sa svojim mališanima.

IZ BAKINE KUHINJE

BRUDET OD JEGULJA I ŽABA

SASTOJCI

1 kg jegulje
12 žaba
1-2 glavice crvenog luka
sjeckani petrusimul
1 žlica konzerve od rajčice
1 žlica vinskog octa
2 grančice kopra
1 žlica vegete
ljute paprike po želji
bijeli luk

PRIPREMA

Na maslinovom ulju dinstati crveni luk, dodati ljute paprike, bijelog luka, petrusimula, lovorov list, konzerve od rajčice. Kad se prokuha, dodati jegulju, vinski ocat, soli, kopar i vegete. Kad je jegulja napola gotova dodati žabe. Kuhati na tihoj vatri oko 1 sat. Prilog je palenta.

LONDONERI

Tijesto: 3 jaja, 15 dkg šećera i 20 dkg margarina (Margo – plavi), dobro umutiti, zatim dodati 30 dkg brašna, malo praška za pecivo i sve zajedno staviti peći na 200 °C. Premazati ga marmeladom od marelica, te napuniti filom.

Fila: 3 jaja, 15 dkg šećera i 5 dkg margarina dobro umutiti i u to dodati 10 dkg mljevene čokolade, 30 dkg oraha (mljevenih i isjeckanih), kora od 1 limuna ili naranče i malo ruma.

Vratiti u pećnicu na 150 °C da se „suši“.

Ohlađeno posuti s jednim vanilin šećerom.

PARADIŽOT PRIPREMA

SASTOJCI

5 jaja
5 žlica šećera
1 litra mlijeka
limunova kora

Mikserom izmiješati žutanjke sa šećerom. Od bjelanjka istući tvrdi snijeg. U lonac u kojem je prokuhalo mlijeko, stavljati žlicom bjelanjke.

U posebnu zdjelu staviti na dno keks, dodati naribane limunove kore, a na to dodavati prokuhani bjelanjak.

U preostalo mlijeko dodati žutanjke izmiksane sa šećerom. Kuhati dok se ne zgusne. Zatim preliteri u zdjelu s keksom i bjelanjkom.

Na gotovu smjesu naribati čokolade.

OREHNJAČA

1 kg brašna
20 dkg margarina
3 žutanjaka (za premazati)
½ litre mlijeka
4 jaja
1 kvasac
20 dkg šećera
Malo soli
Kora i sok od naranče
Kora od limuna

Napraviti tijesto od navedenih sastojaka i pustiti ga da se diže.

Fila:

30 dkg oraha (mljevenih i sjeckanih)
Šećer
Kakao
Kora od limuna i naranče
Malo ruma

ŽARBO ŠNITE

1. Tijesto:
½ kg brašna
½ margarina
1 jaje
1 đingo kvasac
2. Tijesto razvaljati i razdijeliti u 3 grupe
3. Fila:
25 dkg oraha
25 dkg šećera
2 šećer vanilije

2 čepa ruma
Kora od limuna

4. Sve zajedno izmiješati Razvaljati 1. tijesto, premazati ga marmeladom od marelice, te filom, zatim isti postupak ponoviti i s 2. Korom, ... zadnja treba biti kora. Kada se ispeče preliteri čokoladnom ocaklinom.

recepte pripremila:
Dora Lojpur, 6.b

IZ NAŠIH MISIJA II.

ŽIVOTNI PUT OCA ANTE GABRIĆA

Otac Ante Gabrić, isusovac i misionar, oduševljeno zahvaćen i ponešen Božjom ljubavlju, dosljedno je u život provodio Evanđelje ljubeći Boga u bližnjima s kojima je dijelio sudbinu u jednom od najsiriomašnjih područja svijeta, u Indiji, blizu Kolkate (nekoć zvane Kalkuta ili Kalkata), na rubu bengalske prašume, okružen močvarama rijeke Gange. U kraju gdje je izrastao jedan Ramakrišnan ili Vivekananda (veliki indijski filozofi novijeg doba), jedan Rabindranath Tagore, ili pak Majka Tereza.

Najčešće u blatu do koljena, po beskrajnim rižištima, ili u kakvom čamčiću po čudljivoj Gangi, po tropskoj žezi, uz pustolovine sa zmijama od kojih se krv leđi... Ljubavlju nošen, išao je od sela do sela, ali i podižući nova naselja na mjestima gdje bi prethodno iskrčio džunglu, i gradio škole, ambulante, bolnice, radionice i kapele. Zanosno je propovijedao o Kristu, usađujući kršćanstvo – ali uz to, i kao potvrdu toga – nudio je i donosio tom jednostavnom i dragom narodu kulturne i gospodarske vrijednosti.

Taj je čovjek najozbiljnije htio obratiti čitavu Indiju, ali ne obratiti na kršćanstvo, jer znao je Gabrić da je to nemoguće, nego preko kršćanstva obogatiti njihove živote i pomoći im da na taj način bolje shvate i svoju kulturu u kojoj su rođeni; jer Zapad i Istok si oduvijek tražili jedno drugo, a uz ovakve nadahnute pojedince bi i mogli upoznati jedno drugo bolje, uz obostrano obogaćivanje. Otac Ante Gabrić htio je prokrciti džunglu i donijeti radost do svakog sela, a stigao je tek do njih nekoliko desetaka. Htio je sagraditi bezbroj škola, bolnica, crkava, kapelica..., a uspio je „tek“ izbrojiv broj. No, ono najveće Gabrićevo ne da se staviti na vagu mjerljivosti. Ljubav kojom je sve preobražavao ostaje znana Kristu za kojega je živio i onima u kojima ga je susretao. Svima koji imaju oka da zamijete velike stvari. Tko je bio taj Božji čovjek?

OD METKOVIĆA DO INDIJE

Otac Ante Gabrić rođen je 18. veljače 1915. godine u Metkoviću, a u jedanaestoj godini odlazi u travničku gimnaziju, gdje su na njega izuzetan dojam ostavila dva misionara, koji su prije odlaska u Indiju svratili u Travnik. Bila je to za travničke

đake prvorazredna atrakcija. Bradati misionari, opaljeni Suncem, iz tamo nekih egzotičnih krajeva... stoje sad tu pred njima u svojim nevjerojatno bijelim talarima. Ante ih je gledao raširenih očiju, upijajući svaku njihovu riječ i svaku gestu. Zamišljajući kako mora da je do ludila uzbudljivo biti toliko hrabar i velikodušan, krčiti džunglu i gaziti močvare; po Suncu i kiši, gladan i neispavan... Govoriti dalekim narodima o Kristu i pri tome možda izgubiti život. Bilo je to ono što je odgovaralo njegovoj duši. "To želim!", nečujno je tutnjilo njime. Misionar je upitao: "Pa, hoće li onda netko s nama u Indiju?", pritom mu je pogled slučajno pao na Antu. "Hoćeš li ti?" upitao ga je. U tom se trenutku iz dna Antina srca i duše otelo ono "HOĆU!" koje će odjekivati kroza sav njegov budući život. U svemu, baš u svemu, bit će prisutno to njegovo prvo "DA". Ante odlučuje postati svećenik i stupa u isusovački red sa željom da postane misionar u Indiji. Novicijat završava u Zagrebu, nakon čega odlazi u Italiju na studij filozofije.

Iz Genove je 20. listopada 1938. otplovio brodom Victoria za Indiju. Odmah se dao na učenje bengalskog jezika (Hazaribagh, 1938.), nakon čega provodi godinu dana u Bošontiju pekući zanat kod J. Vizjaka. Slijede četiri godine teologije ispod Himalaje u Kurseongu (1941.-44.), gdje je i zaređen za svećenika 21. studenoga 1943. Prije nego će u arenu, Ante je završio i isusovačku godinu zvanu "treća probacija" (Ranchi, 1946.). I bio je konačno zreo za ono što je godinama sanjao. Godine 1948. evo ga ponovo u Bošontiju, ali tu je naletio na župnika, Slovenca Viktora Sadeja. Saznajem da je bilo gadno. Prvi briljantni intelektualac i sistematičar, a drugi spontani kreativac. Jasno, rat. Do malo se Sadej više ne spominje, a u Bošontiju je župnik postao Ante Gabrić, gdje će ostati sve do 1962., nakon čega ide u Moropaj (tu su mu bacili bombu na kuću), pa se opet vraća u Bošonti (1972.-74.), te konačno u Mariapolli (1975.-88.).

Kad je imao odriježene ruke, bio je veličanstven. No, i kad bi bio ponižavan, ne bi bio ogorčen. Izuzetan znak Gabrićeve svetosti je događaj iz 1960. godine kad je pod čudnim okolnostima maknut sa župničke službe u Bošontiju. Tu, na župi kojoj je dao život, i bio praktički kralj i duša čitavog kraja, postavljen je za kapelana nekom „outsajderu“ koji nije imao veze s poslom. Pričaju da je to bila živa smijurija u provinciji. No, Gabrić je, svejedno, nastavio raditi nesmanjenom ljubavlju.

NASTAVAK ŽIVOTNI PUT OCA ANTE GABRIĆA

Kardinal Picachy, koji se toga sjeća, kasnije će reći: „*Gabrić je svet čovjek!*” Možda bolje, nego njegova subrača isusovci, Majka Tereza je prepoznala njegove kvalitete. Kada je osnovala muški ogranak „*Misionara ljubavi*”, trebala je za njih poglavara. Oko joj je od prve palo na Gabrića. Isusovci su je, pak, uvjeravali da je bolje da uzme nekog drugog. I dobila je p. Travers-a, koji se je kasnije propio i napustio red.

Gabrić nije pio, nije pušio, nije čitao. („*Knjige su ovisnost kao i cigarete*”, govorio je.) Bio je zadržan razobličivač apstraktnog intelektualizma. Tako je, npr., otkazao isusovačke novine u župi u Mariapolliju, uz objašnjenje da su prekomplikirane. A pušenje ne samo što je branio u župnoj kući, nego i stotinama metara oko nje. Kalkutski isusovci još uvijek među sobom prepričavaju kako je Gabrić provincijalu koji ga je posjetio naredio da ugasi cigaretu.

A pater Beckers, također misionar, profesor kemije, koji se pod stare dane dao na krstarenje džunglom, kad je bio upitan o Gabriću, široko se nasmijao: „*Taj je bio lud!*”

Uistinu hodajuća ludost i živući misterij. Kako drugačije shvatiti recimo scenu koju je napravio za ručkom u koledžu sv. Franje u Kalkuti, gdje se živi koliko toliko pristojnim životom; isusovci imaju krevete i jedu iz tanjura. A Gabrić usred ručka stao plakati i govoriti, da kako on može ovako jesti dok njegovi ljudi nemaju ništa. I jecajući je ustao od stola.

Pokojni p. Jozef Cukale, misionar, sjećao se, dok je bio živ, kako bi Gabriću pod stare dane govorili kako mora pripaziti na srce, a ovaj bi sa zanosom doviknuo: „*Neka kuća dok kuća!*”

I otkucalo je. U zoru, 20. listopada 1988., pozlilo mu je, pozvao je kapelana, te mu rekao: „*Isus zove!*” on, koji se čitav život kretao i hitao, i umro je u kretanju. U ambulatnim kolima sestara Majke Tereze, na prilazu Kolkati, dok je svitalo. Kruži priča da su nakon njegove smrti, čisteći mu sobu, u njoj zatekli tri kobre. Opće je uvjerenje da one ne napadaju svete ljude.

Nedugo nakon što je o. Gabrić umro, Mariapoli je posjetio slovenski isusovac o. Jože Kokalj. Posjetio je mjesta koja čuvaju uspomenu na Antu, provirio u njegov svijet i opisao dojmove. „*Obilazim Gabrićevu sobu, gledam njegove stvari i - razmišljam. Umro je siromašan, nevjerovatno siromašan. Sve je razdijelio, što god je mogao. Čak je i tranzistor poklonio. U sobi je nešto pojednostavnik komada odjeće koji vise na klinovima, drvena ležaljka, stol, stolac i nešto polica. Zatim hrpe pisama, znak njegove izvanredne ljubavi i pažnje. Stotine adresa prijatelja i dobročinitelja. Samo iz Australije više od 500 adresa. Na pismima datum privitka i odgovora. Pisma napisana toplo, osobno, s poštovanjem, sa zahvalnošću i s obećanjem spomena u molitvama. Takva su također i pisma dobročinitelja. Gledam kopiju Gabrićeva pisma datiranog 30. rujna 1988., dvadeset dana prije smrti. Pisano je rukom i upućeno prijatelju svećeniku, „*dragom i dobrom fra...*” Na kraju pisma pročitam: „*Ja sam sa zdravljem prilično slabo: astma i srce, pa teško i disati i spavati i hodati, pa čak i čakulati. Ali moje srce još kuca, pa dragi moj, dok kuca, nek kuca i iskuca za Isusa i duše... Puno, puno pozdrava dragom fra..., sestrama i vjernicima, uz obećanje dnevnih molitava i žrtava – odani vam u Srcu Njegovom – o. Ante.*”*

Ako su ga klerici koji puta držali za čudaka, sirotinja ga je voljela. Čim bi se pojavio na kalkutskoj stanici Sealdah, rastrčali bi se nosači, čistači, prosjaci... Bio je njihov heroj, zaštitnik i idol. Sve su bili spremni za njega učiniti. Istina, imali su i zašto. Razdao im je sve što bi dobio. Nema tog vozača autobusa koji Gabriću ne bi stao gdje god ga zatekli, bez obzira na stanicu. A Ante ih je dobro i obilježio, tako da ih je bilo moguće izdaleka prepoznati po odjeći iz Varteksa, Borova, Jugoplastike, koju su mu slali prijatelji iz domovine.

Pričaju kad su ga jednom u Mariapolliju lopovi došli okrašt, da ih je lijepo primio i objasnio im da sve što ima ionako nije za njega, nego za njih, i one kojima je potrebno. Pa ih pustio da dazmu što god im srce želi i otpustio ih u miru.

Kada bi ga uživo slušali, pričali bi poslije kako bi on svojim propovijedima ljude hipnotizirao. Tijekom iste propovijedi čitavu bi crkvu ganutljivom pričom rasplakao, pa ih onda do suza nasmijao.

Pater Mignon pričao je o Gabrićevom dijalogu s mljekarom. Gledajući kako ovaj u mljeko lijeva vodu, nasmiješio mu se i upitao: „*Reci, brate, što prodaješ: da li mljeko pomiješano s vodom ili vodu pomiješanu s mljekom?*” A mljekar, našavši se u neprilici, huncutski se nasmijao: „*Šta da ti kažem, oče, kad ti sve razumiješ!*” Mignon, veliki poštivaoc Gabrića, propovijedao mu je na pogrebnoj misi: „*U ovom čovjeku gorio je oganj...*” Godinama je čuvao njegov križ, a jednom prilikom, kad ga je posjetio neki hrvatski svećenik, duboko se zamislio i rekao: „*Gabrić je bio živući misterij...*”

NASTAVAK ŽIVOTNI PUT OCA ANTE GABRIĆA

U posebnom ovitku Gabrić je čuvao najosobnije bilješke sa svojih duhovnih vježbi. Naslov: „Dobre odluke (od 1940. Do 1981.).” s poštovanjem okrećem stranicu za stranicom...

- „Nikad slatkiša... ni pudinga.” (1943.)
- „Strpljivost do zadnje granice! Obzirnost i ljubaznost i u malenkostima. Kad god možeš, razveseljavaj druge.” (1951., 1971.)
- „Spavati na tvrdom.” (1954.)
- „Dvaput na tjedan post: utorak i petak.” (1954.)
- „Ustati junački i bez oklijevanja – u 3.30” (1954.) „u 4.” (1971.)
- „Ljubi siromašne i bolesne, najsiromašnije, prezrene. Imaj posebnu ljubav za njih!” (1963.)

Godine 1981. je zapisao: „ON ima za tebe svijetlo za svaku sjenu, plan za svako sutra, ključ za svaki problem, melem za svaku bolest.”

Za Gabrića više nema sjena, planova, poteškoća, ni bolesti.

1969. otac Gabrić je posjetio svoj rodni Metković prvi put nakon davnog odlaska u misije.

Kip oca Ante Gabrića kraj crkve sv. Ilije u Metkoviću

OTAC ANTE GABRIĆ I MAJKA TEREZA

Imena Majke Terezije i Ante Gabrića mnogima su sinonimi za isto djelo, bar u našoj domovini. Tome je mnogo pridonio vjerski tisak, koji uz njihove fotografije donosi izvješća o misijskom radu u Bengaliji. Spomenimo rubriku iz „Malog koncila” „Suradnici Majke Terezije i o. Ante Gabrića”, gdje se deset godina donose izvještaji o njihovom radu.

Na njima dvoma obistinjuje se sličnost putova onih koji isto vjeruju i žele. Otkako su se našli u Kalkuti, njihovi susreti, dopisivanje i suradnja trajali su kroza sve vrijeme. Još dok je Majka Terezija bila učiteljica u školi sestara loretanki, Ante je bio pozivan da njezinim učenicama drži duhovne vježbe. S njom se susretao kad god bi se našao u Kalkuti; razgovarali su, planirali, bili jedno drugome ohrabrenje. Ljepota toga prijateljstva pokazala se posebno onih dana kad je Majka Terezija „dobila zvanje u zvanju”, odnosno kad je istupila iz reda u kojem je provela više godina, i pošla onima kojima je ulica bila sve - bolesnička postelja i jedini pratilac iz ovozemnosti. Tih dana kad su i crkveni dužnosnici sumnjičavo vrtjeli glavama gledajući što to ona radi, Ante je spremno dolazio u „kuću umirućih” njezinim šticeenicima imati misu. Na primjedbe da bi sestru Tereziju najbolje neko vrijeme izbjegavati ne bi li se „opametila”, Ante je odgovarao: „Ako bi se ona trebala opametiti onda bi se prije toga Bog trebao opametiti”. Poslije, kad je nastajao muški ogranak „Misionara ljubavi”, čini se da je želja Majke

Terezije bila za to da o. Gabrić preuzme vodstvo tog ogranka, no njegovi se poglavari nisu s tim složili. Svejedno, Majka Terezija i Ante Gabrić ostaju suradnici do zadnjeg dana. Kad su godine 1978. zajedno pohodili domovinu, Majka nam je Terezija s oduševljenjem govorila: „U njemu su i od njega ljudi u Bengaliji dobili Isusa. Preko njega i od njega doznali su da ih dragi Bog ljubi. Preko ljubavi oca Ante oni su doznali da su naša braća i sestre.” Ante pak, sličnim riječima govori o njoj: „Čovjek postaje drugačiji nakon susreta s Majkom Terezijom. Njezina jednostavnost, njezina živa, praktična vjera i ljubav osvajaju i mijenjaju čovjeka. I on onda želi učiniti nešto lijepo za Boga...”

Provincijal kalkutske isusovačke provincije P. C. Mathew, koji ih oboje poznaje kaže, da su po naravima i stilu rada bili upućeni jedno na drugo. „Točka u kojoj su se razlikovali bila je što Majka Terezija hoće suzbiti samo materijalno siromaštvo i patnju, a o. Gabrić je imao u sebi pravi poziv pastira i vjesnika Evanđelja da dovede ljude u Crkvu. Njoj nije bilo presudno važno, hoće li biti više katolika ili ne, ali Pater je išao upravo za tim da u svakome pobudi pravo obraćenje. ... što Majka Terezija nije mogla učiniti on bi došao, što on nije mogao pomagala bi ona.”

Ante Gabrić i Majka Tereza bili su zajedno u Metkoviću 21. 3. 1978. i susreli su se s vjernicima u župi sv. Ilije.

MISLI OCA ANTE GABRIĆA

Vječno svjetlo

„Bila je kasna noć kad sam se uz nasip Gangesa vraćao natrag na misijsku postaju. Selo je već spavalo. Svuda je vladao mir i tišina bengalske noći. Tek su se veliki listovi kokonata lelujali polako i dostojanstveno pod vedrim zvjezdanim nebom.

Tama, potpuna tama tamne bengalske noći. I onda kao tajanstvena zvijezda i zraka radosti prodre svjetlo male svjetiljke kroz tamnu noć. Pred crkvicom sam svete Male Terezije. Vječno svjetlo, taj vjerni stražar euharistijske Ljubavi, baca titrajuće zrake kroz mali prozor uz oltar u tamu tamne bengalske noći.

NASTAVAK ŽIVOTNI PUT OCA ANTE GABRIĆA

Crkvice je bila zatvorena. No, moja su se koljena sama od sebe spustila pred onim malim prozorom ujedinjujući nevrijedne titraje ljubavi rastresenog mi srca s titrajima ove male svjetiljke. Koji li božanski mir, koje li silno svjetlo u onoj polutami crkvice! A selo u tami spava. No On bdije, On ljubi, On prosvjetljuje.

Tajna vječnog svjetla tajna je moga života. Ja sam Njegovo živo svjetlo, određeno da budem vječno svjetlo. Tama je još posvuda. Mrak i hladnoća. Isus mene treba. On me odabrao za ovu uzvišenu službu: svijetliti, gorjeti, i napokon za Njega izgorjeti u Njegovoj službi, pred životnim oltarom moga predanja Njemu i neumrlim dušama..

Da li sam se ja posve odazvao ovom pozivu? Koliko je duša sred tame bilo privučeno titrajima moga životnog svjetla k Spasiteljevom oltaru?.

Ovo je životno pitanje. Odgovor je tek jedan: odgovor moga života, potpunog predanja moga života u Njegovoj službi, vječno svjetlo Vječne Ljubavi..."

o. Ante Gabrić, 1955. god.

O davanju

„Gdje imam više sebe nego kad dajem sebe.“

„Kad sebe izgubiš, onda sebe dobiješ, i druge dobiješ. To su tajne, ali su divne tajne. Jednostavno, kao da te nestane. Kad sebe imaš, uvijek si zabrinut: kako će ovo biti, kako će ovo uspjjeti, kako će ono uspjjeti..."

„Ako prestaneš davati i malo više nego što možeš, nije dobro. Ako uvijek daješ, daješ još malo više, uvijek novost, uvijek radost, uvijek veselje. Čovjek nikad ne ostari.“

Budući da je bio siromah, razumio je siromahe. Jer je u njima vidio Isusa, njegov je rad nadilazio socijalnu djelatnost. Svoj je život živio ne samo za njih nego ga je proživio s njima. Pomagao ih je ne potpisima na darovnice iz bogatih palača, nego je s njima

vapio Bogu. Jeo je s palmina lista kao i njegovi siromasi, jedno jaje dijelio je s četvero gladnih. Na svojoj koži osjećao kišu koja curi kroz šuplji krov. Istrčavao iz postelje kad bi navalile poplave i noću nasipe zatvarao blatom i slamom. Uspjelo mu je ono što svi redovnici zavjetom siromaštva obećaju, a malo kome uspije ostvariti - bio je uistinu siromah. Nakon što je umro sve njegove stvari iz ormara prenesene su u domovinu - a stale su u malu najlonsku vrećicu.

Biti misionar

Premda je od Ante daleko svako teoretiziranje o biti misija, ipak iz jednog razgovora s njim bilježimo: „Što znači biti misionar? Znači: dati Isusa drugima, dati život za druge. Isus je najveći misionar. Draga je Gospa također misionarka, jer je nama dala Isusa.“ Kratko i do kraja jasno. Mudrost je to rođena na kakvu blatnjavu nasipu, na čudljivom Gangesu ili noću uz titraj vječnoga svjetla kakve seoske kapelice. Donijeti Isusa svima - bilo je sve što je htio, za to je živio i time učinio najviše što je mogao.

U napasti smo, pišući o misionaru i njegovim djelima, nabrajati akcije, sazidane zgrade, crkve, škole, bolnice, brojke krštenih... i podastrijeti fotografije da bi se to moglo vidjeti. No, kako stvarno izreći koliko je vrijedno ono što je učinjeno iz nesebičnosti, u skrovitosti, ono gdje su darivani dugi sati nekom djetetu ili bolesniku. Ante, recimo, smatra velikim misijskim pothvatom ispuniti želju za narančom bolesne djevojčice Magdalene i šalje čovjeka sedam milja po nju. „Oboljela je od tifusa.... Htio sam nešto dati Magdaleni. Imao sam nekoliko biskvita u torbi. Nabavio sam joj malo mlijeka u selu pa sam sve to za nju pripravio. Onda sam je zapitao da li još nešto želi. Kao da se bojala reći. Onda potihom prošapće: 'Ekti čhjoto lebu! - Jednu malu naranču!' I oborila je oči, jer se bojala, da je previše tražila. Malo poslije otvori oči. Bolne oči, s blagim, prikrivenim osmijehom, kao da su se molile da se ne ljutim na nju zbog ove molbe... 'Malu naranču'. Gdje ću je dobiti u ovom pustom kraju?! No, bilo kako bilo, Magdaleninu želju treba ispuniti. I onda mi sinu sretna misao: danas je sajam kojih sedam milja odavle, u selu Beltoli. Tamo će doći trgovci sa svih strana. Bit će sigurno i voća. Izvadio sam 50 centa i poslao jednoga čovjeka u Beltoli već se spuštao sumrak; kad se on vratio - s narančom u ruci“.

**Primi toplo krilo
Domovine svoje,
Jer godine tvoje
Mnoge žrtve broje.
I ako smo mali,
Za to smo saznali,
Došao si k nama,
Odmori se s nama.
Ova kita cvića
Nek te uvik sića,
Tvoga Metkovića!**

Napisao 1969. pok. Božo Petrov, čija je kći, naša draga ravnateljica Božena Nikoletić, tu pjesmu recitirala u crkvi, našem misionaru, kad je imala osam godina.

JADRANKO BITENC

Našu školu je posjetio književnik Jadranko Bitenc. Pričao nam je o svome životu i karijeri pisca, a mi smo uživali slušajući ga, a ponešto smo i naučili o svakodnevnom životu. Jadranko Bitenc živi u Ivanić-Gradu i radi kao voditelj Centra za kulturu Pučkog otvo-

renog učilišta Ivanić-Grad. Studirao je književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, gdje je diplomirao komparativnu književnost. Radio je kao novinar u 'Poletu', predavao hrvatski jezik i književnost u osnovnim školama i u gimnaziji, radio kao knjižničar. Član je Društva hrvatskih književnika od 1988. godine.

Do sada je objavio roman za odrasle Statist (1983.), romane za djecu Lana-godina mačke (1987.), Twist na bazenu (1988./1989.), Ljeto na koljenima (1990.) i Pyjama blues (1996.), te roman za mlade Osmijeh nepopravljivog optimista (2005.). Roman za mlade Twist na bazenu uvršten je u lektiru za učenike šestih razreda osnovnih škola. Na Hrvatskom radiju izvedene su mu radio drame napisane

prema njegovim romanima. Izvedena mu je i kazališna predstava na temu droge Trava iz asfalta po školama diljem Hrvatske. Susret s književnikom bio je odličan. Sve što smo ga pitali, iskreno nam je odgovorio. Najbolja knjiga bila mi je Twist na bazenu zato jer je autobiografska, prikazuje događaje iz njegova života, pišćevu prošlost. Na neka pitanja odgovarao je šaljivo, ali to nije bitno. Važno je da je pisac bio tu, u našoj školi i da smo imali priliku upoznati ga i zaključiti kako je pisac Jadranko Bitenc jako dobra i šaljiva osoba. Svidio mi se njegov dolazak i voljela bih da ponovo posjeti našu školu u Metkoviću.

napisala: Ivana Glavinić, 6.b

PREDSTAVLJANJE KNJIGE

U organizaciji Udruge Narenta i župa sv. Ilije i sv. Nikole 18. Ožujka 2011. Predstavljena je knjiga Žao mi je naroda gospićko-senjskoga biskupa mons. dr. Mile Bogovića, s podnaslovom Biskupovih deset godina na medijskom poprištu. Iskoristili smo ovo predstavljanje kako bismo

porazgovarali s jednim od predstavljača knjige, uglednim hrvatskim književnikom i predsjednikom Hrvatskog kulturnog vijeća – gospodinom Hrvojem Hitrecom, autorom legendarnih Smogovaca, ali i brojnih drugih knjiga za djecu i mladež.

Apstrakcija, Petra Barišić, 7.d

INTERVJU S HRVOJEM HITRECOM

Kada ste počeli pisati?

Pa ja sam kasno počeo pisati, ali sam dosta ranije pisao poezije skečeve i kratke forme i od toga sam praktički kao student živio. I pošto je meni to dobro išlo, prijatelji su mi govorili kako mi to dobro ide i da bih trebao napisati roman pa je tako to počelo.

Pišete li često i što Vas nadahnjuje za pisanje?

Pišem kada osjetim da imam temu, a kada ne pišem razmišljam o sljedećoj knjizi.

Koja Vam je knjiga najdraža?

Nemam svoju najdražu knjigu, a ne mogu reći ni po čitateljima, jer svaki ima drugo mišljenje.

Treba li Vam puno vremena za napisati knjigu?

Kad imam o čemu pisati, onda ne; ali kada imam malo detalja, onda se mučim.

Jeste li zadovoljni kao čovjek i pisac?

Pa iskreno - ne, nisam zadovoljan, jer se stalno događaju stvari koje ne bi trebale.

Što Vas je potaklo na pisanje?

Ništa posebno jer po diplomu sam profesor komparativne književnosti pa je jasno da sam oduvijek puno čitao i pisao.

Kako ste se osjećali kada ste napisali svoju prvu knjigu?

Osjećao sam se uzbuđeno i malo prestrašeno, jer razmišljao sam o tome što ako se nikome ne sviđi.

Koliko ste zemalja obišli na književnim susretima?

Bilo je dosta toga, pa recimo bila je tu Češka, Slovačka, Austrija...

Volite li nazočnost novinara?

Kad sam dobre volje i ako ne misle loše, onda da. A u ostalim situacijama ne.

razgovarao: Luka Jeramaz, 6.b

MALI PRIRODNJACI

5. LIPNJA – SVJETSKI DAN ZAŠTITE OKOLIŠA

1.a s učiteljicom Anom Barbir

1.a razred uvijek je aktivan. Kad je lijepo vrijeme, rado će izaći u školsko dvorište i pomoći u vrtlarskim poslovima. Evo što poručuju svojim kolegama, učiteljima i sugrađanima:

Iako smo mali, znamo da je cvijet ljepši u travi nego u ruci. Zato redovno sadimo, polijevamo, zalijevamo, čistimo i veselimo se svakom cvijetiću. Često

je s nama i naš domar Zvonko Mateljak, a povremeno i 3.b s učiteljicom Božicom Milić.

Mi, mali prirodnjaci naše škole, volimo i čuvamo naš okoliš.

Budite naši pomagači! Volite i čuvajte naš i svoj okoliš, ulice, parka, trga... Bit će nam ljepše i zdravije.

PREDAVANJE O ALKOHOLU

BUBA – Bistar Um Bez Alkohola

Projekt BUBA je preventivni program za učenike od 5. do 7. razreda osnovne škole, a cilj mu je odgoditi početak konzumiranja alkohola kod mlađih adolescenata, reducirati konzumiranje alkohola među mlađim adolescentima koji su već počeli piti te ograničiti broj problema s kojima se mladi suočavaju zbog konzumacije alkohola.

Sve aktivnosti koje se obavljaju u razredu precizno su razrađene, održavaju se istovremeno, unutar utvrđenog vremenskog okvira.

Tako je program za pete razrede, pod nazivom „*Kućni tim Luke Vrlog*” usmjeren na roditelje i na jačanje komunikacije roditelji-djeca te pomaže u stvaranju kućnih pravila ponašanja. „*Fantastične alternative!*”, program za šeste razrede, usmjeren je na vršnjake - jedan od ciljeva je istražiti što utječe na konzumiranje i gdje se mladi susreću s alkoholom te ih podučiti vještinama koje im mogu pomoći da se tome odupru. Fokus programa za sedmaše pod nazivom „*Smjernice*” je na zajednici - upoznaje učenike s profesionalnim i političkim grupama u zajednici te ih podučava tehnikama koje donose promjenu na razini zajednice.

U šk. godini 2010/2011. učenici petih razreda su imali i svoj prezentacijski dan. Svaki razredni odjel je bio podijeljen u nekoliko skupina koje su izrađivale plakate na temu

alkoholizma kod mladih. Svoje plakate učenici su izložili u holu škole, a 6 lipnja 2011. petaši su organizirali predstavljanje pred dvojim kolegama učenicima, učiteljima i roditeljima. BUBA je uspješno provedena u ovoj školskoj godini na radost razrednika, učenika i stručnih suradnika koji su koordinirali cijeli projekt.

POMOZIMO SIROMAŠNIMA

KARITATIVNE AKTIVNOSTI U ŠKOLI

Učenici naše škole već tradicionalno sudjeluju u raznim karitativnim aktivnostima. Ove godine su kroz korizmu prikupljali priloge za pomoć župnom karitasu, ali i sirotištu sv. Ante u Tanzaniji koje je osnovala gđica. Ivana Parlov, nedavna gošća u našoj školi. Prikupljali smo hranu, odjeću i obuću, kozmetičke potrepštine, slatkiše, igračke i pribor za školu. Djeca su se izvršno odzvala akciji, a poticajno predavanje gđice Parlov sigurno je tome pridonijelo. U karitativnu korizmu akciju uključila se je i školska zadruga Crveni ždral, prihodom od prodaje svojih prigodnih uskrasnih proizvoda za djecu u Tanzaniji. Sve prikupljeno su složile i sortirale knjižničarka Ivana i pedagoginja Nikolina, te poslale karitasu i udruzi Kolajna ljubavi. Ovakvih i sličnih akcija u školi će biti i dalje.

NATJECANJA ŠK. GOD 2010./2011.

Natjecanje iz zemljopisa

5. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Pačić Marko	Blatančić	2.	
2.	Mustapić Matej	Blatančić	2.	
3.	Pačić Špiro	Blatančić	5.	

6. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Medak Filip	Tomić	1.	11.
2.	Dragobratović Mislav	Tomić	2.	
3.	Gakić Ante	Blatančić	3.	

7. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Kaleb Antonija	Blatančić	7.	
2.	Bunoza Paula	Blatančić	3.	

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Jelaš Katarina	Kuran	5.	
2.	Stanković Barbara	Kuran	8.	

Natjecanje iz zemljopisa

7. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Jarak Nikolina	Kuran	1.	9.

Natjecanje iz matematike

4. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Matija Borovac	Bebić	10.	
1.	Lovre Laskač	Marinović	14.	
2.	Nikola Jarak	Obradović	20.	5.

5. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Anamarija Kozina	Barbir	3.	
2.	Ema Kompar	Barbir	16.	

6. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Emil Dominiković	Grbavac	3.	
2.	Sandro Batinović	Grbavac	7.	

7. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Nikolina Jarak	Arar	1.	6.

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Hrvoje Ilić	Grbavac	7.	
2.	Antonija Stanić	Rebac	9.	
3.	Petra Ujdur	Rebac	9.	

Natjecanje iz njemačkog jezika

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Maja Kovačević	Vučina	6.	
2.	Iva Jerkić	Antunović	23.	

**Natjecanje
iz
hrvatskog jezika**

7. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Nikolina Jarak	Šijeg	5.	
2.	Marieta Tomas	Lauš	10.	

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Katarina Jelaš	Ilić	5.	

**Natjecanje
iz
biologije**

7. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Grgur Vugdelija	Jakišić	10.	

**Natjecanje
iz
kemije**

7. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Nikolina Jarak	Lauš	3.	
2.	Kaleb Klara	Lauš	8.	

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Zvonimir Radić	Lauš	2.	
2.	Matić Ivan	Lauš	7.	
3.	Vidović Marija	Lauš	5.	
4.	Suzana Matić	Lauš	4.	

**Natjecanje
iz
fizike**

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Zvonimir Radić	Obradović	3.	
2.	Antonio Galov	Obradović	9.	

**Natjecanje
iz
tehničkog odgoja**

5. razred - promet

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Ilija Radić	Vuković	1.	12.

6. razred - graditeljstvo

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Ivan Pavlović	Vuković	2.	

7. razred- fotoamateri

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Filip Medak	Vuković	4.	
2.	Nikola Vugdelija	Vuković	3.	

8. razred - elektrotehnika

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Zvonimir Radić	Vuković	1.	1.

8. razred- elektronika

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Alen Hazirović	Vuković	1.	3.
2.	Marko Protrka	Vuković	3.	

**Natjecanje
iz
prve pomoći**

8. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Ines Borovac	Pavlović	5.	

**Natjecanje
iz
Sigurnosti u prometu**

5. razred

Školsko	Ime i prezime	Mentor	Županijsko	Državno
1.	Hrvoje Čerlek	Mijoč	2.	

Natjecanje iz tjelesnog odgoja

NOGOMET

1. mjesto na međugradskom natjecanju

Mentori Niko Matičević i Boris Brčić

Marin Marić, 8.d
Zvonimir Đorđić, 8.c
Mihovil Vidović, 8.d
Dane Dominiković, 8.c
Zvonimir Medić, 8.e
Marin Mišanović, 8.e
Antonio Ilić, 8.f
Andrija Srna, 8.d
Luka Anković, 8.d
Davor Šutalo, 8.c
Kristijan Kolovrat, 8.d
Pero Raguž, 8.d

RUKOMET

1. mjesto na međugradskom natjecanju i 3. mjesto na regionalnom

Mentorica Katica Brozović

Marin Marić, 8.d
Ilija Krešić, 8.d
Marin Jelinić, 8.d
Luka Marušić, 8.g
Zlatko Pračić, 8.g
Matko Jurković, 8.b
Liberije Crnčević, 8.a
Dario Raguž, 6.b
Martin Šutalo, 8.b
Marin Šutalo, 8.g
Dario Jelčić, 8.g
Marko Bokan, 8.f

KOŠARKA

1. mjesto na Županijskom natjecanju i 4. mjesto na Regionalnom natjecanju

Mentor Boris Brčić

Stipe Jelavić, 8.e
Mate Marević, 8.g
Antonio Galov, 8.e
Roko Dominiković, 8.g
Marin Brčić, 8.b
Bruno Bušić, 8.c
Tin Ujdur, 8.f
Branimir Crnčević, 7.e
Juraj Primorac, 7.e
Roko Petrov, 8.f
Filip Kešina, 7.c
Toni Marić, 8.f

ODBOJKA

12 učenica–3.mjesto na županijskom natjecanju

Mentorica Jelena Galov

Ana Vladimir
Karmela Batinović
Sara Kužić
Ružica Prnjić
Ivana Jarak
Dora Jakić
Petra Kiridžija
Lucija Batinović
Karmen Jelčić
Petra Galov
Dora Bilan
Nera Bilan

LIDRANO 2011.

Za Školsko natjecanje LiDraNo 2011. Prosudbeno povjerenstvo (Ivana Čarapina, predsjednica, Rade Lauš, član i Sandra Šutalo, član) je prosljedilo na Međugradsku smotru sve prijavljene radove i nastupe i to:

♦ Literarno stvaralaštvo

- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: IVA KLJUSURIĆ, 7.r. – Dalmatinka
- ♦ mentorica: MANUELA ŠILJEG
- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: TEA OBŠIVAČ, 4.r. – Pas i mačka
- ♦ mentorica: DAJANA MARINOVIĆ
- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: FILIP MEDAK, 6.r. – Krajolik
- ♦ mentorica: MARIJA BAČILO

- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: JOSIP VOLAREVIĆ, 4.r. – Prijateljstvo
- ♦ mentorica: DAJANA MARINOVIĆ
- ♦ pojedinačni scenski nastup
- ♦ ime učenika/ razred /: MARIJETA KEŽIĆ, 4.r
- ♦ autor/tekst: Sanja Pilić- Tuga
- ♦ mentorica: SNJEŽANA BEBIĆ
- ♦ ime učenika/ razred /: ANITA TOLJ, 4.r
- ♦ autor/tekst: Ljiljana Slunjski – Intonacija
- ♦ mentorica: SNJEŽANA BEBIĆ
- ♦ ime učenika/ razred /:MAJA ZOVKO, 5.r
- ♦ autor/tekst: Zvonimir Balog- Balada o rastresenom profesoru matematike
- ♦ mentorica: MANUELA ŠILJEG

skupni scenski nastup

- ♦ autor/tekst: Ivana Čarapina – Jedan dječak i četiri tete
- ♦ mentorica: ALEKSANDRA LUKIĆ SKELIĆ
- ♦ autor/tekst: Tatjana Hazirović Juračić prema romanu M. Gavrana Zaljubljen do ušiju – Ljubav u lektiri
- ♦ mentorica: TATJANA JURACIĆ HAZIROVIĆ

školski list

- ♦ naziv lista: NAŠA RADOST
- ♦ mentor: DRAGAN SRŠEN

Nakon provedenog Općinskog natjecanja za osnovne i srednje škole LiDraNo 2011. u petak 28. siječnja 2011. godine, Prosudbeno povjerenstvo (Marinko Vukojević, prof., Danijela Bacilo, prof. i Martina Ilić, prof.) na županijsku razinu natjecanja prosljeđuje radove i nastupe sljedećih učenika i mentora iz OŠ Stjepana Radića

Ritam, Antonio Previšić, 8.e

OSNOVNE ŠKOLE

Literarno stvaralaštvo

- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: IVA KLJUSURIĆ, 7.r. – Dalmatinka
- ♦ mentorica: MANUELA ŠILJEG
- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: TEA OBŠIVAČ, 4.r. – Pas i mačka
- ♦ mentorica: DAJANA MARINOVIĆ

pojedinačni scenski nastup

- ♦ ime učenika/ razred /: MARIJETA KEŽIĆ, 4.r
- ♦ autor/tekst: Sanja Pilić- Tuga
- ♦ mentorica: SNJEŽANA BEBIĆ
- ♦ ime učenika/ razred /: ANITA TOLJ, 4.r
- ♦ autor/tekst: Ljiljana Slunjski – Intonacija
- ♦ mentorica: SNJEŽANA BEBIĆ

skupni scenski nastup

- ♦ autor/tekst: Ivana Čarapina – Jedan dječak i četiri tete
- ♦ mentorica: ALEKSANDRA LUKIĆ SKELIĆ

- ♦ škola: OŠ STJEPANA RADIĆA, METKOVIĆ

- ♦ autor/tekst: Tatjana Hazirović Juračić prema romanu M. Gavrana Zaljubljen do ušiju – Ljubav u lektiri
- ♦ mentorica: TATJANA JURACIĆ HAZIROVIĆ

školski list

- ♦ naziv lista: NAŠA RADOST
- ♦ mentor: DRAGAN SRŠEN

Županijsko natjecanje LiDraNo 2011

- ♦ Literarno stvaralaštvo
- ♦ ime učenika/ razred /naziv rada: IVA KLJUSURIĆ, 7.r. – Dalmatinka
- ♦ mentorica: MANUELA ŠILJEG

NAGRAĐENI NAJUSPJEŠNIJI UČENICI

Prošle školske godine imali smo dvoje učenika osmog razreda koji su postigli poseban uspjeh tj. imali su prosjek 5.0. Za svoj uspjeh posebno su pohvaljeni, te im je naša ravnateljica uručila prigodne darove. Nagrađeni učenici bili su Katarina Jelaš, 8.e i Hrvoje Ilić, 8.a. Čestitamo im na krasnom uspjehu!

NAJBOLJI MLADI TEHNIČAR U NAŠOJ ŠKOLI - OPET

Ovogodišnje 53. natjecanje mladih tehničara Republike Hrvatske je održano u Puli 8.-11. svibnja. Na navedenom natjecanju, Zvonimir Radić, učenik 8.c razreda, pokazao je izvrsne rezultate i proglašen najboljim mladim tehničarom Republike Hrvatske u kategoriji 8. razreda - elektrotehnika.

Za razliku od natjecanja gdje se učenici natječu ugla-

vnom u znanju, mladi tehničari se natječu u iskazivanjem znanja rješavanjem testa znanja, izradi tehničkih tvorevina na temelju dokumentacije postavljenog zadatka i prezentiranju izrađene tehničke tvorevine. Osim pohvalnicom, Zvonimir je nagrađen besplatnim sudjelovanjem u ljetnoj školi tehničkih aktivnosti u Nacionalnom centru tehničke kulture u Kraljevici.

Također izvrsne rezultate i treće mjesto u kategoriji 8. Razreda -elektronika postigao je Alen Hazirović 8.e, dok je Ilija Radić 5.b razreda u kategoriji 5. razreda - promet postigao 12 mjesto.

Čestitke njihovoj mentorici Marini Vuković koja je stručnom pomoći pridonijela ovakvom plasmanu na državnom natjecanju među 254 učenika iz svih županija, a ovo je zaista velik i značajan uspjeh za našu školu.

Zanimljivo je napomenuti da je ovo drugu godinu za redom jedan od najboljih mladih tehničara Republike Hrvatske iz naše škole.

Osim mladih tehničara ove školske godine su se s državnih natjecanja s istaknutim rezultatima vratili i učenica Nikolina Jarak s postignutim 9. mjestom u kategoriji sedmih razreda iz povijesti sa svojom mentoricom Anom Kuran, te učenik Filip Medak koji se natjecao iz geografije

u kategoriji šestih razreda, s mentoricom Marijom Tomić, te postigao 11. mjesto.

Ove je školske godine 420 učenika OŠ Stjepana Radića sudjelovalo na natjecanjima u znanju iz 13 predmeta, od čega ih je 80 sudjelovalo na županijskim natjecanjima. Na županijskom natjecanju 8 učenika Škole je osvojilo 3. mjesto, 5. drugo, a 6 učenika koji su osvojili prva mjesta uspješni su rezultati ostvarili i na državnoj razini.

Iznimno dostignuće su ostvarili učenici koji su se natjecali u sportu. Nakon osvojenog 1. mjesta na županijskom natjecanju, mladi nogometaši i košarkaši su na regionalnim natjecanjima osvojili 4. Mjesto, dok su rukometaši bili 3.

Svim nagrađenim učenicima, njihovim mentorima, ali i roditeljima, čestitamo na uspjehu.

ODLAZAK NA DRŽAVNA NATJECANJA - SVE SE NA KRAJU ISPLATI

ZVONIMIR RADIĆ, 8.c

Natjecanje iz tehničke kulture – područje elektrotehnike

Bio sam prvi na županijskom natjecanju u Dubrovniku i prvi na državnom natjecanju u Puli. Bio sam jako iznenađen tako velikim uspjehom, ali naravno i sretan zbog svega toga. Na državnom natjecanju predstavila su se 23 natjecatelja, a Pula, kao grad, mi nije nepoznata jer sam još prije dvije godine također bio u Puli na državnom natjecanju iz tehničke kulture, ali tada nisam ni izbliza tako blistao; bio sam tek 16. Međutim, to iskustvo mi je pomoglo i ovaj put sam postigao puno bolji rezultat, čak sam se i sam iznenadio.

Također su i naši novinari porazgovarali sa Zvonimirom Radićem, našim najuspješnijim učenikom ove godine po rezultatima na županijskim i državnim natjecanjima:

Dobar dan, čuo sam da si postigao 1. mjesto na Državnom natjecanju mladih tehničara u kategoriji elektrotehnika, možeš li mi reći nešto više o tome?

Da, u pravu si. Osvojio sam 1. mjesto na Državnom natjecanju iz tehničkog koje se održalo u Puli.

Što te je potaknulo da odeš na natjecanje iz tehničkog?

Pa, za razliku od ostalih natjecanja ovdje imamo i praktični dio gdje izrađujemo tehničke tvorevine na području elektrotehnike ili elektronike, tako da nije u pitanju samo znanje već i spretnost s alatom.

Koliko dugo si se spremao za ovo natjecanje?

Spremao sam se cijelu godinu, ali ovo ne bih uspio bez svoje mentorice Marine Vuković.

Jesi li sudjelovao na još nekim natjecanjima?

Da, bio sam još i na Županijskom natjecanju iz kemije, gdje sam osvojio 2. mjesto, na Županijskom natjecanju iz fizike gdje sam osvojio 3. mjesto, te na Školskom natjecanju iz engleskog jezika.

Što planiraš upisati?

Planiram upisati matematičku gimnaziju, ovdje u Metkoviću.

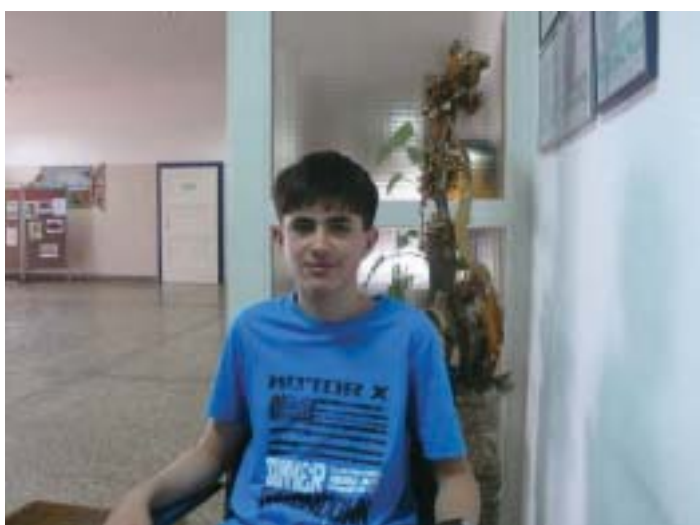
I za kraj još jedno pitanje, čime se baviš u slobodno vrijeme?

U slobodno vrijeme bavim se breakdanceom u plesnoj školi Calypso u Metkoviću.

razgovarao: Matej Erceg, 8.a

ALEN HAZIROVIĆ, 8.e
Natjecanje iz tehničke kulture – područje elektrotehnike

Natjecanje iz tehničke kulture na županijskoj razini u Dubrovniku, 1. Mjesto, a na državnom u Puli 3. mjesto iz područja elektronike. Mentorica mi je bila profesorica Marina Vuković. Iako sam bio samouvjeren, iznenadio sam se više trećim mjestom na državnom natjecanju, nego prvim mjestom na županijskom natjecanju. Osim toga, lijepo sam se osjećao, tamo smo se dobro zabavili, mnogo toga naučili, upoznali dosta novih prijatelja i vidjeli nova tehnička dostignuća. U konkurenciji je bio 21 natjecatelj, a ovo mi je bio prvi put da sam posjetio Pulu i bio sam oduševljen ljepotom grada.

RAZGOVARALI SMO....

Porazgovarali smo i s Nikolinom Jarak, učenicom 7.a razreda, koja je postigla odlične rezultate na državnim natjecanjima 2011. godine:

Nikolina, na kojim si državnim natjecanjima bila ove godine i kakve si uspjehe postigla?

Bila sam na natjecanju iz matematike na kojem sam osvojila treću nagradu, te na natjecanju iz povijesti gdje sam bila deveta.

Koliko dugo si se pripremala za natjecanja i koji su ti nastavnici bili mentori?

Za natjecanje iz matematike pripremala sam se s nastavnicom Nedom Grbavac, a za natjecanje iz povijesti s nastavnicom Anom Kuran. Sa svakom nastavnicom sam se pripremala otprilike 2 mjeseca.

Smatraš li da je ovaj tvoj uspjeh rezultat tvog konstantnog rada i učenja?

Da, mislim da je važno redovito učiti i vježbati. Sve se to na kraju isplati.

Jesi li ti zadovoljna sa svojim uspjehom?

Naravno da jesam. Čak i prezadovoljna.

Voliš li čitati?

Volim čitati. Najdraža knjiga mi je Zaljubljen do ušiju.

Kako provodiš svoje slobodno vrijeme?

U slobodno vrijeme izlazim s prijateljima, slušam glazbu ili crtam.

razgovarale:

Nevenka Mostarac i Lara Laskač, 8.a

MOJE PUTOVANJE

Nakon što smo sišli s aviona čekala nas je duga vožnja do kuće. Kad smo došli, iznenadio sam se kolika je kuća. Taj dan nije bio baš poseban, ali nakon ugodnog razgovora i večere otišli smo spavati.

Digao sam se rano ujutro oko 6:30 da bih uhvatio što više slika papiga, ali dan nije zbog toga bio poseban. Posebni dio dana bilo je poslijepodne, kad smo posjetili najljepši grad Australije. To je bio Sidney koji je bio prepun dućana koje smo posjećivali, a u nekima i kupovali. Nismo ništa posebno posjećivali osim Opere house i prekrasne fontane.

Treći dan je bio odličan i jako zabavan, išli smo na Wolongong beach koja je vrlo privlačna svojom ljepotom. Šetali smo se i kupali, ali smo također igrali vaterpolo s nekim dečkima iz grada. Čak smo igrali nogomet s nekim turistima iz Indije i jedva smo ih pobijedili. Nismo ostali dulje od tri sata, jer je sunce jako upeklo. Taman kada smo došli doma, počela je padati kiša. Tako smo ostali doma i igrali šah, nisam niti jedan put pobijedio, ali sam se zabavljao. Nakon toga smo malo izašli u park i vidjeli razne vrste papiga kojima ne znam ime, ali samo znam da su jako lijepe. Bližila se noć kako smo napustili park i došli u jedan otmjeni restoran. Nismo dugo ostali jer je bilo kasno. Odmah sam zaspao, jer sam bio umoran. Iduće jutro smo se kasno digli, pa nismo mogli nigdje, zato smo imali roštilj. Pozvali smo neke ljude koje ja nisam poznavao, ali barem nisu bili dosadni.

Pokazali su nam mnoge slike pustinje i klokana u njihovom prirodnom staništu. Ostali su cijeli dan, pa nismo mogli nigdje, tako da je to bio najdosadniji dan. Četvrti dan je bio drugi najzabavniji dan jer smo išli u Sidney Aquarium i Wildlife. U akvariju smo vidjeli razne vrste morskih pasa, raža i meduza. Nije manjkalo niti egzotičnih riba koje su bile raznih boja i zato su svijetlile u mraku. Ostali smo dugo, zato što sam se htio igrati s malim morskim psima i leopardima koje sam mogao dirati i maziti po glavi. Nakon zabave u akvariju, otišli smo u životinjski svijet. Nevjerojatni 5-metarski krokodil je samo ležao i micao glavom. Bilo je mnoštvo klokana koji su skakali od sreće i uzbuđenja, ali ipak mi je bilo bolje u sobi s leptirima,

jer, kad smo ušli, odmah su sletjeli na nas kao da su nas htjeli podići u zrak. Najbolji dio su bile otrovne zmijske koje smo vidjeli na zadnjem dijelu našeg izleta. Vidjeli smo dvije najotrovnije zmijske na svijetu. Jedna je mirovala, a druga je bila jako aktivna i izgledala je kao da bi me htjela pojesti. Dan je završio, i čim smo se vratili doma, odmah sam zaspao. Ujutro se dogodilo jedno iznenađenje za koje se nisam spremio. Krenuli smo na aerodrom i došli smo do vrata koja su bila označena za

U AUSTRALIJU

Queensland, Gold Coast u kojeg smo stigli za sat vremena. Iznajmili smo auto i za 25 minuta smo stigli do hotela u kojem smo odsjeli. Prvi i drugi dan smo se kupali i zabavljali se sve dok nije došlo do trećeg dana. Taj dan smo otišli u Currumbin park gdje se nalaze koale, razne ptice i životinje. Najbolji dio je bio atraktivni dingo koji je skakao uokolo. Zmija koja je bila zabavna je bila treća najotrovnija zmija na svijetu. Trebali smo leći, jer nas je sutradan čekao naporan dan i put natrag. Trebali smo se odmoriti, ali smo se ipak digli rano ujutro za put u Canberru u koju smo stigli za dva i pol sata, ali ipak je vrijedilo. Išli smo u dva fantastična muzeja. Prvi je bio Einsteinov muzej fizike u kojem smo vidjeli dosta stvari za koje nismo niti znali da postoje. Drugi muzej je ipak bio malo zabavniji jer više volim ratne muzeje. Malo smo gledali strojnice, tenkove s kojima sam bio zadivljen, ali to nije bilo ništa prema videima rata između Kineza i Australaca. Bio je to brutalno, ali i zabavno. Šteta što smo morali otići isti dan kada smo došli, vratili smo se tek sutradan, pa smo odmah pozaspali. Sutradan smo došli

na još bolje odredište, a to je bila prekrasna vikendica. Kupali smo se i ručali. Nakon ručka smo igrali golf, zatim smo otišli kući.

Odmarali smo se, jer smo opet trebali ići u Sidney. Otišli smo u Sidney i vidjeli smo Opera House. Hodali smo po gradu, a onda se dogodio vrhunac dana. Otišli smo na Center Point koji je visok 350 metara. Nismo mogli dugo ostati, jer se moj tata boji visine. Sišli smo i krenuli kući. Iduća tri dana smo samo lutali po Sidneyu, a na kraju svakog dana zaspao bih kao top. Došao je i dan vjenčanja, a mi smo u podne imali svečani ručak u kući. Navečer smo otišli u hotel proslaviti. Vratili smo se u ponoć, jer kod njih vjenčanje ne traje dugo. Zadnja dva dana smo samo bili kod kuće i igrali igrice. Tu i tamo bismo nekad prošetali po parku. U petak smo se spremili i otišli smo na aerodrom. Oprostili smo se od obitelji i krenuli smo na dug put prema kući. Tako je završilo moje putovanje. Volio bih otići tamo opet.

Luka Jeramaz, 6.b

MATURALAC

Početkom sedmog mjeseca, mi, učenici 7.a, 7.c, 7.d i 7.f razreda, bili smo na putovanju u Hrvatsko zagorje i Zagreb. S nama su putovale i budno nas pratile naše razrednice: Gordana Arar, Marija Mijić, Tatjana Hazirović Juračić i Vesna Pavlović. Bili smo smješteni u Tuheljskim toplicama.

U Krapini smo posjetili novootvoreni Muzej evolucije i nalazište pračovjeka. Lokalitet Hušnjakovo u Krapini je najpoznatije svjetsko nalazište neandertalca zahvaljujući našem velikom istraživaču Dragutinu Gorjanoviću Krambergeru koji ga je otkrio.

Posebno je bilo zanimljivo razgledanje jedinstvenog dvorca-muzeja Trakošćan i na trenutak se vratiti u prošlost i pokušati zamisliti takav način života.

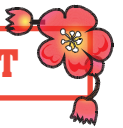

Posjet Zagrebu bio je posebno uzbudljiv i zanimljiv. Nakon panoramskog razgleda grada posjetili smo Trg bana Josipa Jelačića, Katedralu, Kamenita vrata, crkvu sv. Marka i Banske dvore nakon čega smo se žičarom vozili do Gornjeg grada. U Zagrebu smo posjetili i Tehnički muzej i Zoološki vrt.

Zadnjeg dana našeg putovanja bili smo u našem najpoznatijem marijanskom svetištu Mariji Bistrici. Posjetili smo i samostan sestara Karmelićanki i imali prigodu razgovarati s jednom od njih i upoznati njihov način života koji je vrijedan poštovanja i divljenja.

Posjetili smo i Krašić, rodno mjesto blaženog Alojzija Stepinca. Razgledali smo crkvu i župnu kuću u kojoj je boravio naš blaženik. Pri povratku kući kratko smo se zadržali u Rastokama gdje smo razgledali slapove na rijeci Slunjčici za koje kažu da su male Plitvice. Slobodno vrijeme proveli smo u bazenima, a nakon toga u disku što nam je bilo veoma privlačno i uzbudljivo.

Doživljaje s putovanja još proživljavamo i prepričavamo i ostat će nam za cijeli život. Zajedničkim druženjem na ovom putovanju ojačali smo svoja prijateljstva, ali i stekli neka nova prijateljstva i simpatije i obogatili se za nova iskustva i doživljaje.

ISUS JE MOJ JEDINI IDOL

Danas su ljudima idoli glumci, pjevači i sportaši. Često žele živjeti poput njih. Dive im se, njihove slike lijepe na zid. No nikada se ne upitaju: što su to oni dobro učinili za sve ljude, za njih i za cijelu našu zajednicu. Odgovor je najčešće: „Ništa”. Stoga se trebamo zapitati tko je naš pravi idol. Ja mislim da je naš istinski i jedini idol: Isus. On je učinio mnogo dobrih i hvale vrijednih stvari za našu zajednicu i nas. Poučio nas je dobroti i ljubavi prema drugima i tome kako smo svi jednako vrijedni neovisno o tome u kakvim uvjetima živimo, kako se ponašamo i koliko novaca imamo. Svojim dobrim djelima i poučnim pričama nas podučava o dobrim i pohvalnim stvarima. Zato mogu reći: „Isus je moj jedini i istinski idol.”

Antonela Vukanović, 7.a

Ptica, Josipa Bajo, 6.d

SVIJEĆA ZA DJEDA

Vikao je, „Dođi sine”. Ponekad nisam ni htjela doći. Rado se sjećam svog djeda. Bio je drag i za mene uvijek imao vremena. Moj djed je umro. Ja ga se rado sjećam i neću ga zaboraviti jer drage osobe ne možemo nikada zaboraviti.

Kao da me i sad zove, u ušima mi odzvanja njegovo „Dođi sine”. I dođem na njegov grob. Zapalim svijeću, pomolim se bogu i ispričam se s djedom.

Andela Šutalo, 2.f

SVIJEĆE ZA MOJU PRABAKU

Svoju prabaku nisam poznao. Ali po pričama moje mame bila je mila i draga. Veoma je voljela djecu. Uvijek je govorila da bi voljela da vidi svoju prvu prauočad. Međutim, umrla je prije nego sam se ja rodio. I ja bih volio da sam je upoznao. Zato rado idem s roditeljima na njen grob, da joj zapalim svijeću i pomolim se za nju. Posebno mi je drago ići na dušni dan da joj odnesem cvijeće i zapalim svijeću. Na misi se pomolim za svoju dragu prabaku koju nisam imao sreće upoznati.

Domagoj Veraja, 2.f

SJEĆANJE NA MOG DJEDA ANDRU

Moj pokojni djed se zvao Andrija. Umro je prije pet godina. Često idem njemu na grob i donesem cvijeće i svijeće. Tada se pomolimo za njega i sve ostale mrtve. Za Dan mrtvih očistimo grob, složimo cvijeće i svijeće, te se pomolimo. Nakon toga sjednemo kraj groba i razgovaramo o djedu. Mi mamu zapitkujemo o djedu, a ona nam priča priče iz njegovog života. Iako sam ga poznao, uvijek rado slušam priče o njemu.

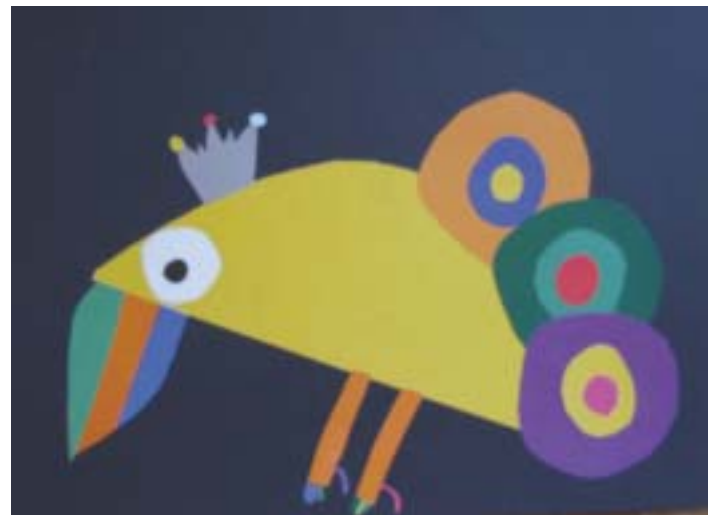
Stipe Šutalo, 2.f

ŽIVOT JE DAVANJE

Bio jedan dječak kojeg sam poznavala i bio je jako škrt. Nikome ništa nije davao, a ako bi i slučajno dao tražio bi neku uslugu. Zbog svog ponašanja ubrzo je ostao bez ijednog prijatelja. Bio je začuđen što se nitko s njim nije htio družiti. Nakon nekog vremena vidio je svoje prijatelje pored svoje kuće kako se darivaju slatkišima, gubicama što se nose oko ruke, sličicama i ostalim. Vidio je njihova sretna lica, a vidio je i sebe kako sam stoji u kući.

Ubrzo je shvatio da se treba promjeniti i biti kao njegovi prijatelji. Od toga dana pa sve do danas uvijek kad bi imao bilo što u džepu podijelio bi sa svojim prijateljima. Oni su ga jako voljeli, a on je shvatio da je darivanje nešto najljepše.

Alena Žagovec, 4.f

Šarena ptica, Antea Mijoč, 5.d

LJEPOTE MOJE DOMOVINE

Ja, seka, mama i tata
Volimo domovinu,
Majku svih Hrvata.

Volim tvoje šume,
Jezera i gore,
a najviše od svega
naše plavo more.

Moja ljubav prema tebi
Jača je od morskog vala
I nježnija od tihog maestrala.

I moj tata tvoju povijest piše,
Zato te domovino
Volim sve više i više.

Roko Crnčević, 3.a

IF YOU WANT A FRIEND, BE A FRIEND

My best friend

My best friend is Ante. He is 12 and we are in the same class. He lives in Metković, near me so we often go out together. I met him in the 5th grade, when I was 11. He is quite tall and slim. He's got big, brown eyes and a crewcut hair. He has got white teeth and he laughs wierdly, but I don't mind it, actually I think it is funny. He likes to wear casual clothes-jeans and T-shirts. He likes Sneakers. Ante is reliable, I can trust him. He has kept every secret of mine until now. He is amusing and fun to be with. He always makes me laugh. We go out every day. He is a bit lazy. He doesn't like school and he doesn't like doing homework. He isn't selfish at all, he shares a lot of his stuff with me. I like to chat with him. We sometimes chat about girls, but mostly about going out and sports. We have a lot in common. We both like History and Geography. He is the best friend in the world.

Ante Gakić, 7.f

My best friend

I knew my best friend since the first grade. She has thick brown hair, green eyes and freckles all over her face. She is a very funny person. She laughs a lot and she always has a big smile on her face. She loves animals. Her favourite animals are her cat Riki and her little no-named kitten. She is very talented for music too. She can play the piano and she is a good singer too. She loves to read and draw. She is crazy about fashion and loves to design her own fashion style. She is a very good student at school. That's all you should know about my best friend.

Marta Doko, 7.d

My best friend

My best friend is Anja Glavinić. I met her 3 years ago. We are in the same class. We spend a lot of time together. I can talk to her about anything. She has long, wavy, brown, hair and brown eyes. She is lower than me, but she is cute. I like her hair. I think it makes her look so pretty. She is funny. I have a great time with her. She's a wonderful person. She's always in a good mood. It's never boring with her. I think the best thing is that she's unique. She doesn't copy anybody, she has her own style. Her favourite subject is P.E. and she doesn't like Art. She's not very sporty. She likes to go out with her friends and

listen to music. And she likes when I tell something stupid which makes her laugh. Anja is the best girl I've ever met. We do almost everything together. She's a person who

understands me best, who is always ready to share everything with me. She's my best friend.

Ivana Zeljić, 7.e

A Recipe for Friendship

You will need:

- ♥ a pinch of happiness
- ♥ 1 handful of kindness
- ♥ 2 spoonfuls of gentleness
- ♥ 1 litre of sharing
- ♥ a teaspoonful of helpfulness
- ♥ 3 heaped tablespoons of laughter
- ♥ 50g of smiles
- ♥ a sprinkling of cheerfulness
- ♥ 100g of love

Method:

Mix all these together. Then you will have the perfect friend.

My best friend

Everyone needs a friend. I'm lucky because I have the best friend. I've known Ksenija forever. She has got green eyes and brown hair. I love her smile and her lips. She is very beautiful. She is older than me but we have a lot in common. She is funny and friendly. She's got a fantastic sense of humor. And

she always makes me laugh. She is very ambitious. She knows what she wants. She is reliable. She will never let me down. Although she is quite good at basketball she says she doesn't have time for it. I think that she is more interested in watching series on TV. She is with me in good and bad times. I like her because she likes me just the way I am. I can call her at any time and she will be there for me. I can laugh and cry with her. We have a lot of tears, smiles and fun in our friendship box. I believe she will always be my best.

Kristina Mordžin, 7.e

My BeSt FrIeNd

Veronika is my best friend. She is 13 and she is in the 7th grade too. She lives in my street. I met her when I was 4 years old. She is not very tall and shw is thin. She has got large, beautiful eyes and long, curly hair. She has got white teeth and a big smile. Veronika likes to wear a red dress with white flowers and white shoes. She is very noble and honest. She never tells a lie. She is ambitious because she always writes her homework. I can rely on her because she always keeps a secret and she always gives good advice. She isn't selfish. She often shares things with others. I like to chat with her in my free time. We often go out together. She is fun to be with because she always makes me laugh. Her favourite subject is History and her favourite colour is purple, just like mine. She is the best friend in the world.

Neda Gujinović, 7.f

Mačka, Ivan Raguz i Bruno Damiš, 4.a

SMIJEH NIJE GRIJEH

VICEVI

Perica piše pismeni iz matematike i priđe mu učitelj:

-Nadam se da te ovog puta neću uhvatiti kako prepisuješ - kaže učitelj Perici.

-I ja se nadam, gospodine učitelju.

— x —

Ivica dođe na poštu poslati pismo. Gospođa na šalteru izvaže pismo i kaže: -

Preteško je. Moraš zalijepiti još jednu marku.

-Kako? Mislite li da će tada pismo biti lakše.

— x —

Noć je. Plavuša drži štap i uspinje se na prste. Dolazi druga plavuša i pita je: -Što to radiš?

-Pokušavam uhvatit onu zvijezdu štapom.

-A jesi glupa! Trebaš uzeti veći štap.

— x —

Odbrojava sudac boksaču vrijeme za ustajanje, odjednom se iz publike začuje glas starije gospođe: -Ma neće vam se on dići, znam ga iz autobusa!

— x —

Dvije plavuše su izgubile ključ automobila i pokušavaju ga otvoriti pomoću žice. Kaže jedna: -Požuri, uskoro će pasti kiša, a krov auta je otvoren!

— x —

Pita muž ženu: -Ženo što bi ti učinila, da saznaš da sam dobio na lotu?

Kaže žena: -Istog trenu bih ti uzela pola dobitka i otišla od tebe!!!!

Na to muž zavuče ruku u džep, izvuče novčanicu od 10 Kn i kaže -

Evo ti polovica dobitka i sad briši da te više ne vidim!

— x —

Sjedi Maja u kutu na zabavi. Prilazi joj Mate i pita:

-Kako se zoveš?

-Maja.

-Reci prezime.

-Prezime.

— x —

UČENJE

Gdje si dosad? -pita otac Branka.

-Pomogao sam Marku pisat zadaću.

-Zar Marko nije najbolji učenik u razredu?

-Naravno, ali pisao je moju zadaću!

— x —

IMA VREMENA...

Dva prijatelja razgovaraju:

Treba mi prodavač. Bi li ti htio raditi za mene? - Može. Nego, reci mi kolika je plaća? - Pa, u početku 2500 kn, a kasnije i više. - E, onda ću doći kasnije.

— x —

KORNJAČE

Jedna kornjača pita drugu :

-Zašto si danas došla bez oklopa?

-Zato što sam pobjegla od kuće!

MALI SVIJET

-Svijet i nije tako velik! - reče mrav i siđe s globusa.

— x —

MATEMATIKA, OPET

-Učiteljica pita Ivana: - Ako imaš deset jabuka i pet

iznad: Cvrčak, Marina Kaleb, 4.c

uzmeš od brata, što ćeš dobiti?

-Batine!

— x —

DOMAĆE JE DOMAĆE

- Oprostite - pita kupac trgovca - je li ovaj sir domaći, hrvatski, ili je iz uvoza?

Kakve to ima veze?! Želite li ga jest ili razgovarat s njim?!

— x —

POŠTANSKI

- Gospodine- veli službenik na pošti - ovo vam je pismo preteško. Morate nalijepiti još jednu marku! -

SVAŠTA! Pa će onda, kao, s još jednom markom biti lakše?!

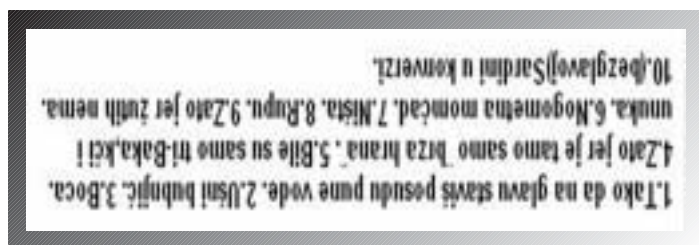
priređio:

Petar Nogolica, 7.b

ZAGONETKE

1. KAKO BEZ MASKE I BOCE S KISIKOM MOŽEŠ POD VODOM IZDRŽATI 15 MINUTA I OSTATI ŽIV?
2. KOJI JE DIO TIJELA NAJGLAZBENIJI?
3. TKO IMA GRLO, A MENA GLAVU?
4. ZAŠTO PUŽEVI NE IDU U McDONALDS?
5. DVIJE MAJKE I DVIJE KĆERI DOŠLE U TRGOVINU ŽIVOTINJA I KUPILE TRI PAPIGICE. SVAKA JE DOBILA JEDNU PAPIGU - KAKO JE TO MOGUĆE?
6. IMA 22 NOGE I TRČI ZA LOPTOM?
7. ŠTO JE BOLJE OD NAJBOLJEGA I GORE OD NAJGOREGA?
8. ŠTO MOŽEŠ PRONAĆI U PRAZONOM DŽEPU?
9. ZAŠTO CRNI KOSOVI JEDU VIŠE NEGO ŽUTI?
10. KOJOJ JE RIBI GLAVA NAJDALJE OD REPA?

priređio: Petar Nogolica, 7.b

ZLATNA RIBICA

CRTA I PIŠE: ROKO ANTONIO KATIĆ, 6.F

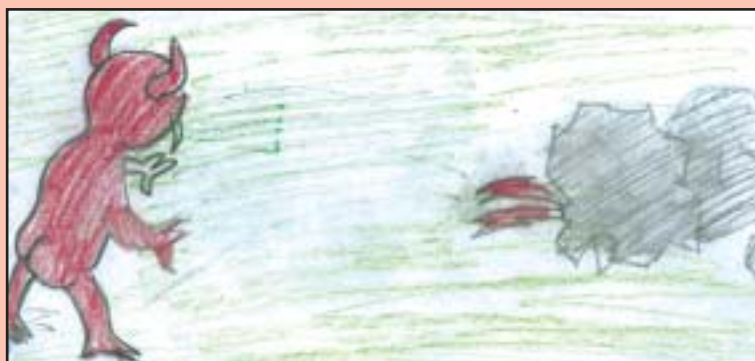

UNUK I SVAROG

CRTA I PIŠE: MILANA ŽDERIĆ, 6.F

VJEST UPITA SVOG DRUGOG UNUKA ŠTO JE VIDIO I ŠTO MU JE REKAO SVAROŽIĆ.

Kraj!

Imena redom:

1. red: Lea Kaleb, Matej Erceg

2. red: Dragan Sršen, Petar Nogolica, Paola Kaleb, Emil Dominiković, Iva Jerkić, Matija Matić

3. red: Zdenka Obšivač, Kristina Mioč, Gabrijela Mateljak, Luka Jeramaz, Iva Svaguša, Jelena Popović

4. red: Mario Popović, Ivana Matić, Lara Laskač, Ivana Glavinić